

Republika e Kosovës - Republika Kosova - Republic of Kosova

AUTORITETI RREGULLATOR PËR SHËRBIMET E UJIT
REGULATORNI AUTORITET ZA USLUGE VODE
WATER SERVICES REGULATORY AUTHORITY

GODIŠNJI IZVEŠTAJ PERFORMANSE ZA PRUŽAOCE USLUGA VODE NA KOSOVU

2021

RAUV, avgust 2022

MISIJA

“Regulisanje usluga vode na efikasan način u skladu sa najboljim Evropskim praksama, koja obezbeđuju da pružaoci usluga vode i kanalizacije pružaju kvalitetne usluge, održive, i po pristupačnim cenama na celoj teritoriji Kosova, uzimajući u obzir i zaštitu životne sredine i zaštitu javnog zdravlja”

VIZIJA

“Kvalitetne, sigurne i efikasne usluge vode i otpadnih voda za sve potrošače na Kosovu”

SADRŽAJ

1.	PREDGOVOR.....	6
2.	PERFORMANSA PRUŽALACA USLUGA	7
2.1	OPERATIVNA PERFORMANSA – VODOSNABDEVANJE	7
2.1.1	Kvalitet vode	7
2.1.2	Pokrivenost uslugama vodosnabdevanja	8
2.1.3	Merenje vode.....	9
2.1.4	Žalbe.....	10
2.1.5	Potrošači pogođeni niskim pritiskom	10
2.1.6	Kontinuitet vodosnabdevanja.....	11
2.1.7	Pukotine na cevima u vodovodnoj mreži.....	12
2.1.8	Nefakturisana voda (izgubljena voda)	13
2.1.9	Količina proizvedene, prodate (fakturisane) vode izgubljene vode	16
2.2	FINANSIJSKE PERFORMANSE – VODOSNABDEVANJE	19
2.2.1	Novčana vrednost prodaje (fakturisanje) (EVRA).....	19
2.2.2	Troškovi po jedinici	21
2.2.3	Operativni troškovi po jedinici proizvedene vode	21
2.2.4	Troškovi po jedinici prodate vode	22
2.2.5	Realizovani troškovi po jedinici prodate vode u odnosu na planiranu.....	23
2.2.6	Kapitalni izdaci za vodosnabdevanje	23
2.3	OPERATIVNA PERFORMANSA – USLUGE OTPADNIH VODA	26
2.3.1	Kvalitet ispuštenih otpadnih voda	26
2.3.2	Učestalost blokade kanalizacione mreže.....	26
2.3.3	Pokrivenost uslugama otpadnih voda (kanalizacija)	27
2.3.4	Žalbe.....	27
2.4	FINANSIJSKE PERFORMANSE – USLUGE OTPADNIH VODA	29
2.4.1	Planirana vrednost prodaje usluga otpadnih voda (evra)	29
2.4.2	Realizovana vrednost prodaje usluga otpadnih voda (evra)	29
2.4.3	Ukupni trošak po jedinici za uslugu otpadnih voda	30

2.4.4	Ukupni trošak po jedinici realizovanih usluga otpadnih voda u odnosu na planirani	31
2.4.5	Kapitalni troškovi za otpadne vode	32
2.5	UKUPNI FINANSIJSKI RERFORMANSI RKV	35
2.5.1	Prikupljanje prihoda za usluge vode (pijaća voda i otpadne vode)	35
2.5.2	Prinos na kapital.....	36
2.5.3	Operativni troškovi	37
2.5.4	Efikasnost osoblja	39
3.	PERFORMANSA PRUŽAOCA VODOM NA VELIKO	41
PRILOG 1:	OPŠTA IZJAVA O PRIHODIMA.....	42
PRILOG 2:	REZIME INDIKATORA 2021.....	45
PRILOG 3:	STATISTIČKI PODACI 2021.....	46
PRILOG 4:	TARIFNE IZJAVE (2020-2021)	47

SPISAK SKRAĆENICA

RAUV	Regulatorni Autoritet za Usluge Vode
ASK	Agencija za Statistiku Kosova
AMK	Agencija za Metrologiju Kosova
RBP	Regulatorni Biznis Planovi
RBS	Regulatorna Baza Sredstava
OD	Odbori Direktora
NIJZKK	Nacionalni Instituti za Javno Zdravlje Kosova
IPOVK	Indeksi Potrošačkih Odbor za Vode na Kosovu
PTOV	Postrojenje za Tretman Otpadnih Voda
MSV	Međuministarski Savet za Vode
RKV	Regionalna Kompanija Voda
JPNJP	Jedinica za Politiku i Nadgledanje Javnih Preduzeća
CV	Centar za Vodu
NFV	Ne-fakturisana Voda
AU	Administrativno Uputstvo
RRS	Regulatorne Računovodstvene Smernice
PU	Pružaoци Usluga
GIS	Geografski Informacioni Sistem
KIP	Ključni Inidkatori Performanse
MIG	Međuinstitucionalna Grupa (Vlada, RAUV, RKV, SHUKOS).
PR	RKV Prishtina
PZ	RKV Hidroregjioni Jugor
PE	RKV Hidrodrini
ĐA	RKV Gjakova
MIT	RKV Mitrovica
UR	RKV Bifurkacioni
GNJ	RKV Hidromorava
HEP	Hidro-ekonomsko preduzeće

1. PREGOVOR

Regulatorni Autoritet za Usluge Vode (RAUV) je nezavisna institucija, odgovoran za regulisanje i nadgledanje sektora vodosnabdevanja i otpadnih voda na Kosovu i ima zakonsku odgovornost za praćenje performanse i za izradu godišnjeg izveštaja performanse za pružaoce usluga vode.

Ovaj izveštaj predstavlja stanje i nivo vodnih usluga i ocenjuje operativne i finansijske performanse sedam (7) Regionalne Kompanije Vodovoda (RKV) i Hidro-ekonomske (HEP) Iber Lepenac. Analize predstavljene u ovom izveštaju zasnovane su na podacima koje su prijavili pružaoce vodnih usluga, koji su verifikovani revizijom ovih podataka od strane RAUV-a. Pripremljeni izveštaj predstavlja instrument za informisanje javnosti i svih aktera uključenih u sektor voda.

U ovom izveštaju prikazana je performansa sektora usluga vodosnabdevanja i otpadnih voda tokom 2021. godine i upoređen sa prethodnom godinom (2020), kao i opisan nivo ispunjenosti planiranih ciljeva sa tarifnim procesom za neke ključne indikatore performansi. Iz objektivnih razloga, menadžment RAUV-a je odlučio da ne uključi u ovaj izveštaj poglavlje o rangiranju RKV-a prema performansi.

Generalno, performansa pružalaca usluga vodosnabdevanja i otpadnih voda tokom 2021. godine u nekim pokazateljima je bio bolji u poređenju sa performansom tokom 2020. godine. Skoro sve RKV su postigle najizraženije poboljšanje u stopi naplate. Tokom 2021. godine, sektor je imao pozitivni razvoj i u kontinuitetu vodosnabdevanja, smanjenju operativnih troškova kao i efikasnosti osoblja. Pokrivenost uslugama vodosnabdevanja takođe je imala blago pozitivan trend, ali nivo pokrivenosti uslugama otpadnih voda je ostao isti kao u 2020. Indikator performanse tretmana otpadnih voda tokom 2021. Godine je takođe poboljšan sa implementacijom PTOV u Prizrenu i Peći.

Najizazovnija i najproblematičnija pitanja za sektor voda i dalje su veoma visok nivo nefakturisane vode (NFV), koji je i tokom 2021. godine bio 55% na istom nivou kao 2020. godine, kao i veoma niska realizacija kapitalnih investicija, koje se planiraju iz sopstvenih prihoda.

Dok ako analiziramo performansu kompanija u odnosu na planirane ciljeve sa tarifnim procesom, možemo zaključiti da većina kompanija nije postigla ciljeve u većini indikatora performansi.

Autoritet ohrabruje pružaoce vodnih usluga da nastave svoju posvećenost poboljšanju indikatora performansi sa posebnim fokusom na poboljšanje kontinuiteta redovnog vodosnabdevanja, smanjenje NFV-a kao i realizacija planiranih kapitalnih investicija.

RAUV će nastaviti da radi sa odborima, menadžmentom kompanija kao i drugim stranama uključenim u sektor na poboljšanju usluga vodosnabdevanja i otpadnih voda.

Verujemo da će međusobna i bliska saradnja sa pružaoce usluga i ne samo, rezultirati unapređenjem usluga vodosnabdevanja, kao i finansijske i tehničke održivosti sistema vodosnabdevanja i otpadnih voda.

2. PERFORMANSA PRUŽALACA USLUGA

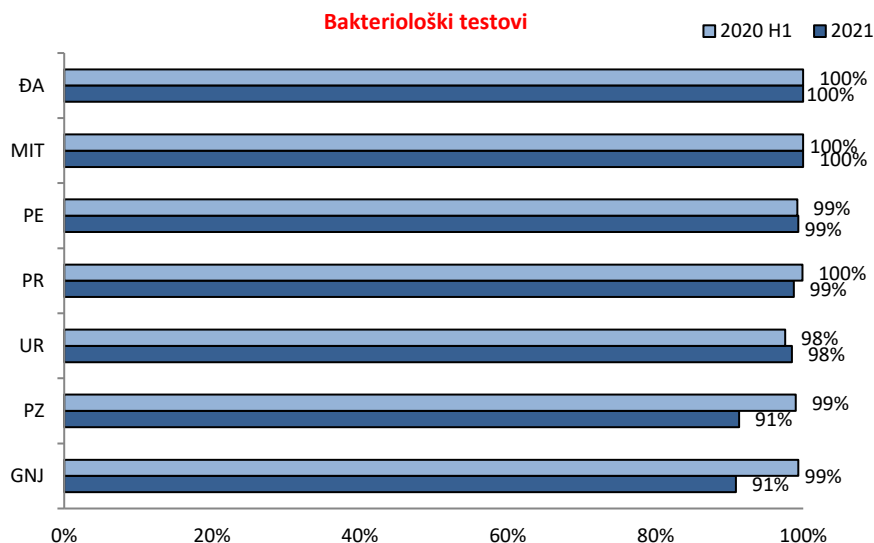
2.1 OPERATIVNA PERFORMANSA – VODOSNABDEVANJE

2.1.1 Kvalitet vode

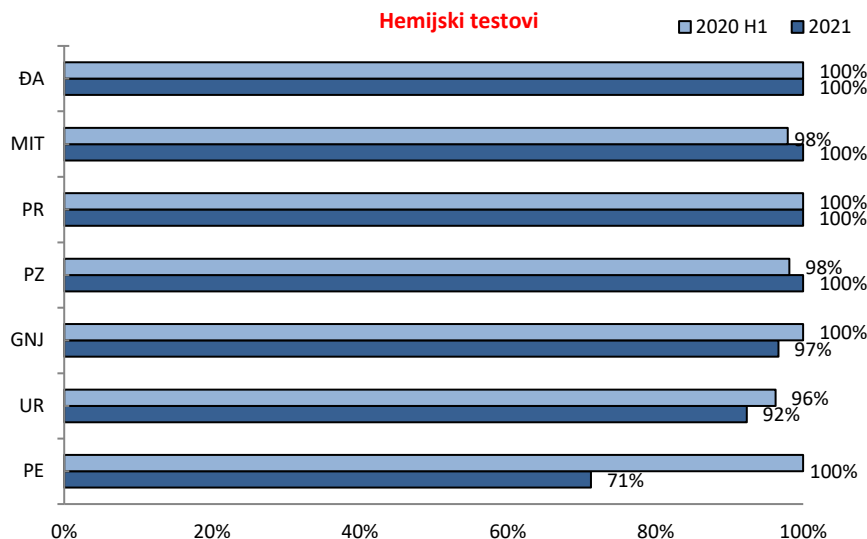
Kvalitet vode je jedan od glavnih standarda usluga navedenih u zakonskom okviru i RAUV propisima; NIJZKK je autoritet odgovoran za nadgledanje sprovođenja procedura testiranja i ispunjavanja ovog standarda od strane RKV. Što se tiče kvaliteta vode, RAUV nije primio podatke od NIJZKK za 2021. godinu, podaci predstavljeni u ovom izveštaju, su zasnovani na testovima koje su izvršili RKV (bilo u njihovim sopstvenim laboratorijama ili po ugovoru sa Regionalnim centrima za javno zdravlje). Podatke o kvalitetu vode za 2020. Primio je RAUV i od NIJZKK samo za prvih šest meseci.

Na osnovu podataka koje su prijavili RKV, status akreditacije laboratorija je sledeći: laboratorije RKV 'Gjakova' i RKV 'Hidroregjioni Jugor' su akreditovane, laboratorija RKV 'Prishtina' je akreditovana do 2020. godine, ali nisu nastavili akreditaciju za 2021. godinu. 2022. godine RKV 'Prishtina' je podnela zahtev za reakreditaciju, RKV 'Hidromorava', RKV 'Bifurkacioni' i RKV 'Hidrodrini' su u procesu akreditacije, dok RKV 'Mitrovica' još nije započela proces akreditacije.

Tokom 2021. godine testirano je ukupno 20,366 uzoraka, od kojih 98.1% u skladu sa standardima kvaliteta vode za piće. Sa bakteriološkog aspekta ispitano je ukupno 8,192 uzoraka, od kojih je 98.3% bilo u skladu sa dozvoljenim parametarskim vrednostima, dok je u pogledu fizičko-hemijskog kvaliteta ispitano 12,174 uzoraka, od koji je 98% u skladu sa dozvoljenim vrednostima. Rezultati testova su grafički prikazani na slikama 1 i 2.

Slika 1. Kvalitet vode: bakteriološki testovi – usklađenost sa dozvoljenim parametarskim vrednostima (2020 H1 i 2021)

Slika 2. Kvalitet vode: fizičko-hemijski testovi – usklađenost sa dozvoljenim parametarskim vrednostima (2020 H1 i 2021)

U bakteriološkom smislu RKV ‘Hidromorava’ (90.9% podobnosti) i RKV ‘Hidroregjioni Jugor’ (91.3% podobnosti) su imali najveći broj neuspeha u izveštaju. Ostali RKV su dostigli adekvatnost iznad 98.5, dok su RKV ‘Gjakova’ i RKV ‘Mitrovica’ dostigli 100% adekvatnosti.

U pogledu fizičko-himijkih analiza RKV ‘Hidrodrini’ (71.3%) i RKV ‘Bifurkacioni’ (92.4%) su imali najnižu podobnost, RKV ‘Hidromorava’ je dostigao nivo pogodnosti (96.7%), dok RKV ‘Prishtina’, RKV ‘Gjakova’, RKV ‘Mitrovica’ i RKV ‘Hidroregjioni Jugor’ imao 100% podobnost.

Tokom meseca jula 2021. godine na području opsluživanja RKV ‘Hidrodrini’, odnosno u nekoliko sela opštine Dečani, došlo je do masovnog trovanja stanovništva, na sreću bez smrtnih posledica po stanovnike. Na osnovu nalaza, zaključeno je da zagađanje vode u pojedinim tačkama sistema vodosnabdevanja nije ispunilo standarde postavljene Administrativnim Upustom 16/2012 za Kvalitet vode za ljudsku potrošnju.

Da bi se obezbedio dobar kvalitet i održivost kvaliteta vode, potrebna su investicije u izvore vode, obezbeđivanje da površinske vode ne prodiru u bunare koji se koriste za vodu za piće, postrojenja za prečišćavanje vode, rezervoare, pumpne stanice i distributivnu mrežu. Takođe je važno da RKV akredituju svoje laboratorije za obavljanje fizičko-himijških i bakterioloških analiza. RKV moraju da izvrše izradu planova za praćenje kvaliteta vode, u skladu sa Administrativnim Upustom 10/2021 za Kvalitet vode namenjene za ljudsku potrošnju.

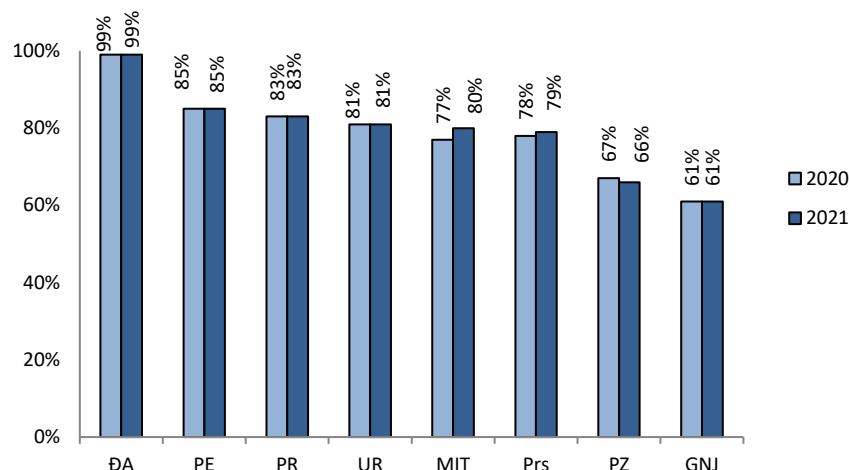
2.1.2 Pokrivenost uslugama vodosnabdevanja

Ovaj indikator predstavlja procenat stanovništva snabdevenog vodom iz sistema kojima upravlja RKV-ovi u odnosu na opštu populaciju unutar licencirane uslužne oblasti. RKV trenutno pružaju usluge vodosnabdevanja u svom prebivalištu ¹ za 79% stanovništva na Kosovu. U 2021, godine na 1% u odnosu na 2020, uglavnom u RKV ‘Mitrovica’ i ‘Hidroregjioni Jugor’.

Izraženo u smislu mesta stanovanja, od ukupno 1,238 naselja, samo 665 takvih ima pristup javnim vodovodnim sistemima kojima upravljaju RKV. Treba naglasiti da prikazane brojke ne uključuju naselja

¹Podaci o stanovništvu su dobijeni iz relevantnih izveštaja koje je objavila Agencija za Statistiku Kosova (tačnije iz Izveštaja o popisi 2011. I Izveštaja o prognozi stanovništva 2017-2061)

kojima ne upravljaju kojima ne upravljaju RKV. Jedan broj naselja ima sopstvene sisteme vodosnabdevanja i njima upravlja odgovarajuće opštine ili sama jedinica.

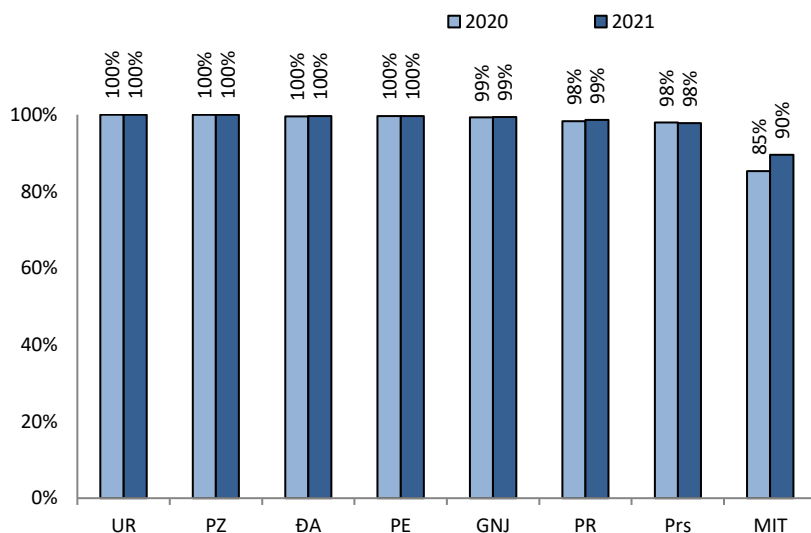
Slika 3. Pokrivenost uslugama vodosnabdevanja

Tokom 2021. godine u odnosu na 2020. godinu, dodato je 15 ruralnih vodovodnih sistema pod upravljanjem svih RKV. Dok, prema informacijama koje je RAUV dobio od lica odgovornih za projekata koji podržavaju sektor vode, postoje i 93 sistema vodosnabdevanja koji su već izgrađeni i ruralnim oblastima vodosnabdevanja koji su već izgrađeni u ruralnim oblastima koji bi trebalo da budu operacionalizovani i upravljani od strane RKV-a.

Skoro potpunu pokrivenost, u okviru svoje nadležnosti, postigla je samo RKV 'Gjakova' sa 99%, dok RKV 'Hidromorava' (sa 61%) i 'Hidroregijoni Jugor' (sa 66%) ostaju daleko zaostali sa proširenjem usluga vodosnabdevanja u svojoj oblasti usluga.

2.1.3 Merenje vode

Merenje vode je jedan od važnih standarda za usluge vode preduslov je za fer fakturisanju naplaćivanjem potrošača na osnovu njihove stvarne potrošnje. Merenje vode takođe važno sredstvo za kontrolu potrošnje i gubitaka vode.

Slika 4. Procenat domaćih potrošača sa vodomernima

Sve RKV su prijavile dobar napredak u opremanju domaćinstava vodomera tokom 2021. RKV 'Mitrovica' o pored napretka ostvarenog u 2021. godini, povećanje od 5% potrošača opremljenih vodomera u odnosu na 2020. godinu i dalje ostaje na nižem nivou u odnosu na druge kompanije. RAUV je stalno tražio od svih RKV-a da uspostave obavezno merenje potrošnje vode kao jedan od osnovnih standarda usluga.

Iako je pokrivenost vodomera, prema saopštenju RKV-a je velika, tačnost merenja vode je veoma zabrinjavajuće pitanje zbog starosti vodomera. Prema zakonskom okviru koji je odobrila Agencija za Metrologiju Kosova, RKV su obavezne da verifikuju tačnost vodomera svakih 5 godina, procenjuje se da ključni element u ovako velikim gubicima vode može biti rezultat starih vodomera.

2.1.4 Žalbe

Broj žalbi je važan indikator za proveru zadovoljstva potrošača vodnim uslugama koje dobijaju od pružalaca usluga. Žalbe su podeljene u dve kategorije, žalbe za tehničko – operativna pitanja i žalbe za finansijsko – komercijalna pitanja. RKV-ovi posto imaju odgovarajuće softverske aplikacije za evidentiranje žalbi, moraju da vode ažurirani registar žalbi potrošača, da ih klasifikuju prema prirodi pritužbi i naravno da rešavaju pritužbe u vremenskom okviru utvrđenom zakonskim okvirom.

U tabeli 1 prikazan je broj tehničkih i finansijskih žalbi, uključujući poređenje sa 2020. godinom.

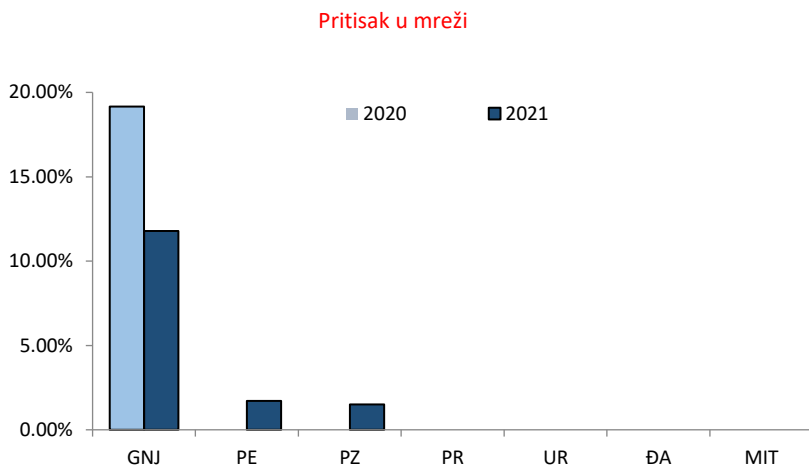
Tabela 1. Žalbe potrošača na usluge vode

RKV	Tehničke žalbe			Komercijalne žalbe		
	2020	2021	Uporedni izveštaj: 2021/2020	2020	2021	Uporedni izveštaj : 2021/2020
PR	2,868	3,905	36%	1,189	1388	17%
PZ	2,344	2,021	-14%	668	670	0%
PE	4,558	2,296	-50%	21	43	105%
MIT	5,099	6,785	33%	168	85	-49%
ĐA	96	3	-97%	331	338	2%
UR	32	54	69%	82	137	67%
GNJ	111	244	120%	88	339	285%
Ukupno	15,108	15,308	1%	2,547	3,000	18%

Broj žalbe koje dominiraju su one koje se odnose na tehničke – operativne; samo blizu 1/3 žalbi je finansijsko – komercijalne. Na nivou sektora za 2021. godinu primećuje se značajan porast finansijskih žalbi, ima 18% više žalbi nego 2020. godine, dok je broj tehničkih žalbi veći za 1% nego u 2020.

2.1.5 Potrošači pogođeni niskim pritiskom

Ovaj indikator predstavlja prosečan broj potrošača opsluženih tokom izveštajnog perioda koji se desio u njihovim servisnim zonama koje se redovno suočavaju sa pritiskom nižim od minimalnog nivoa pritiska (definisano kao 1.5 bar) na slavini potrošača, ali koji ne uključuje privremene i neizbežne slučajeve niskog pritiska.

Slika 5. Procenat potrošača koji imaju problema sa niskim krvnim pritiskom

Kao i tokom prethodne 2020 i 2021 godine, RKV 'Hidomorava' je prijavila najveći procenat potrošača koji imaju problema sa obezbeđivanjem pritiska na referentnom nivou. RKV 'Hidrodrini' i 'Hidroregjioni Jugor' su takođe prijavile probleme sa ispunjavanjem nivoa pritiska u zoni usluge za 2021. godinu. U ova dva regiona prijavljen je manji broj potrošača koji imaju problem da obezbede pritisak na referentnom nivou. Ovo se uglavnom odnosi na nedostatak redovnog snabdevanja. Nijedna od RKV još uvek nije instalirala sisteme za upravljanje pritiskom i nadzor u distributivnoj mreži.

Područja pritiska vode nisu razdvojene u celoj uslužnoj oblasti RKV o podaci u GIS. Za efikasno smanjenje gubitaka vode, neophodno je adekvatno upravljanje pritiskom i praćenje, stoga RKV moraju uspostaviti sistem za nadzor i upravljanje pritiskom. Dakle, treba biti izrađen jedan hidraulički model potpuno nadgledan kako bi se obezbedilo minimalni pritisak u celoj vodovodnoj mreži.

2.1.6 Kontinuitet vodosnabdevanja

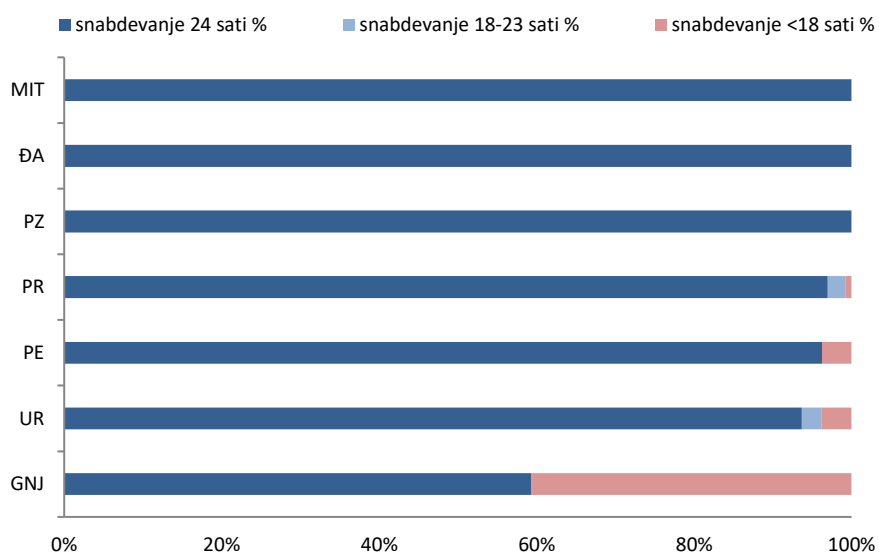
Kontinuitet vodosnabdevanja predstavlja jedan od važnih standarda usluge, preko kojih se označava prosečan broj ili procenat imanja u izveštajnom periodu koje imaju kontinuirano vodosnabdevanje. Kontinuitet vodosnabdevanja se kategoriše u tri grupe, imanja koja imaju snabdevanje 23 i više sati dnevno, imanja koja imaju snabdevanje vodom 18-23 sata dnevno i imanja koja imaju do 18 sati snabdevanja dnevno, isključujući posebne slučajeve prekida do kojih može doći zbog tehničkih problema ili planiranih prekida rada RKV.

Tabela 2. Procenat potrošača sa snabdevanjem <18 sati, 18-23 sata i 24 sata tokom 2020 i 2021

RKV	<18 h snabdevanje %		18-24 h snabdevanje %		24 h snabdevanje %	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
PR	0.6%	0.8%	1.0%	2.2%	98.4%	97.0%
PZ	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
PE	0.0%	3.8%	0.8%	0.0%	99.2%	96.2%
MIT	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
ĐA	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
UR	4.1%	3.8%	2.7%	2.5%	93.2%	93.7%
GJI	77.0%	40.7%	16.5%	0.0%	6.5%	59.3%

Kompanije koje su tokom 2021. godine uspele da snabdeavaju svoje potrošače vodom za piće 24 sata dnevno su: RKV 'Mitrovica', RKV 'Gjakova' i RKV 'Hidroregjioni Jugor'. Treba istaći da cela opština Mamuša, koja je pod uslužnom licencijom RKV 'Hidroregjioni Jugor' uopšte nema snabdevanje pijaćom vodom zbog problema sa izvorima vode.

U pogledu ovog standarda najlošija je RKV 'Hidromorava', gde oko 40% potrošača ima manje od 18 sati snabdevanja dnevno, mada ako se stanje snabdevanja u 2021. godini uporedi sa prethodnom godinom, primećeno je poboljšanje; ovo je rezultat manjih problema sa sušom koja vlada u ovom regionu. Što se tiče ovog indikatora u odnosu na prethodnu godinu RKV 'Prishtina' i RKV 'Hidrodrini' su saabeležili regresiju, dok u RKV 'Bifurkacioni' nije prijavljeno poboljšanje redovnog vodosnabdevanja u odnosu na prethodnu 2020. godinu.

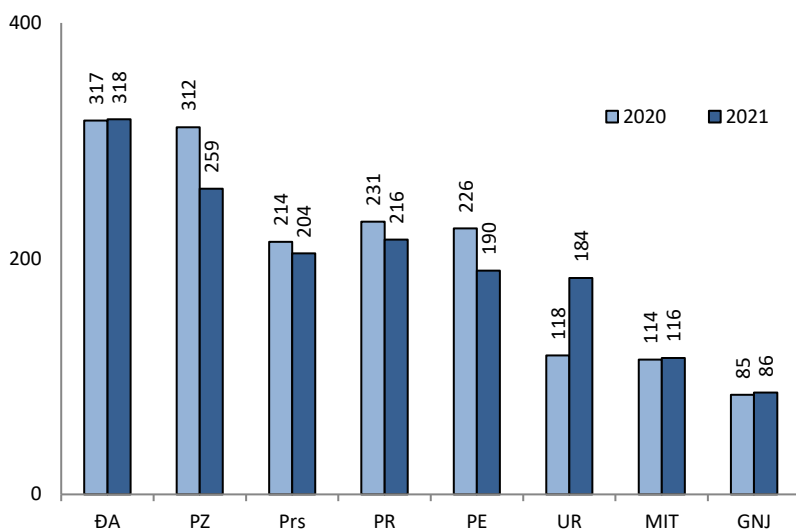

Slika 6. Stopa (%) potrošača sa redovnim snabdevanjem vodom za piće

Kao i indikator za nivo pritiska u mreži, ovaj indikator je takođe teško kvantitativno merit od strane RKV-a i teško ga je pratiti od strane RAUV-a u odsustvu uređaja instaliranih u distributivnoj mreži RKV-a koji bi beležili protok ili pritisak voda. Oba ova indikatora su zasnovana na izveštajima RKV.

2.1.7 Pukotine na cevima u vodovodnoj mreži

Ovaj indikator predstavlja ukupan broj kvarova /oštećenja vodovodnih cevi tokom dve godine u odnosu na 100 km dužine vodovodne mreže (bez oštećenja na vodovodnim cevima). Ovaj indikator može biti reprezentativan za prikaz stanja i performansi vodovodne mreže.

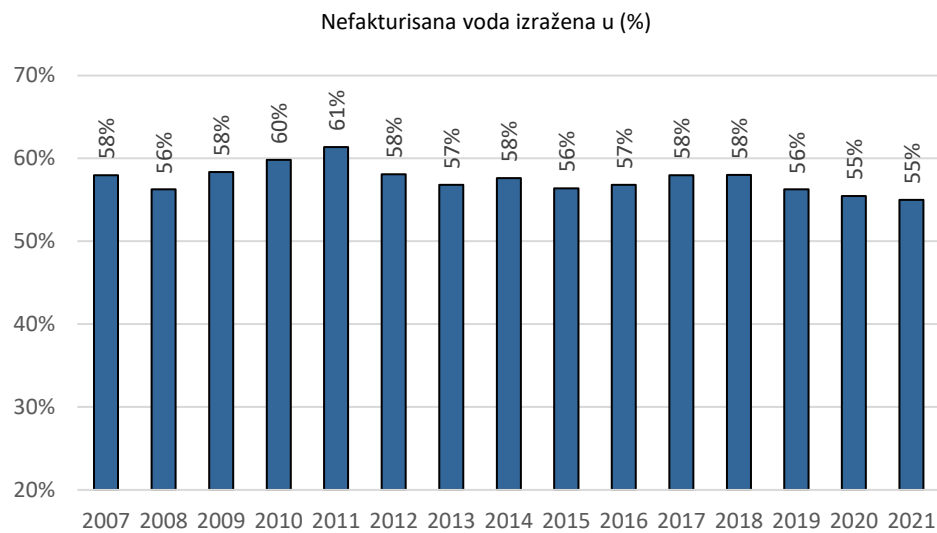
Slika 7. Broj kvarova na 100 km vodovodne mreže

Tokom 2021. godine broj kvarova na vodovodnoj mreži na 100 km mreže beleži opadajući trend, sa 214 slučajeva kvarova tokom 2020, ovaj broj je smanjen na 204 tokom 2021.

Na lošu performansu vodovodne mreže uticali su: starost cevi, nedostatak adekvatnog održavanja od strane RKV. Veliki broj kvarova tokom 2021. godine je prijavljen u RKV 'Gjakova' sa 318 slučajeva, dok RKV 'Hidromorava' ima najmanji broj prijavljenih kvarova sa samo 86 kvarova na 100 km mreže. Značajan porast kvarova u 2021. prijavila je RKV 'Bifurkacioni', sa 118 kvarova u 2020. Njihov broj je porastao na 184 u 2021.

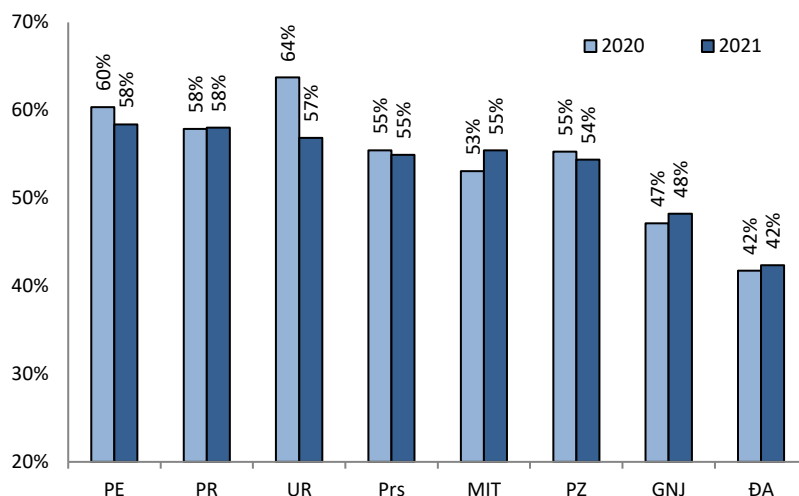
2.1.8 Nefakturisana voda (izgubljena voda)

Takođe u 2021. godini nefakturisana voda (NFV) nastavlja da bude veoma visoka i ostaje najveći izazov sa kojima se suočava sektor vode na Kosovu. Već 15 godina za redom, nefakturisana voda (NFV) izražena u procentima za sektor u celini se gotovo nije menjala, na nivou je od 55-61%, uz mala smanjenja i povećanja iz godine u godinu – kao prikazano na slici 8. Smanjenje – povećanje NFV iz godine u godinu dokazuje da RKV-ovi ne sprovode adekvatne mere ili stvarne aktivnosti koje bi se ozbiljno pozabavile ovim veoma složenim problemima.

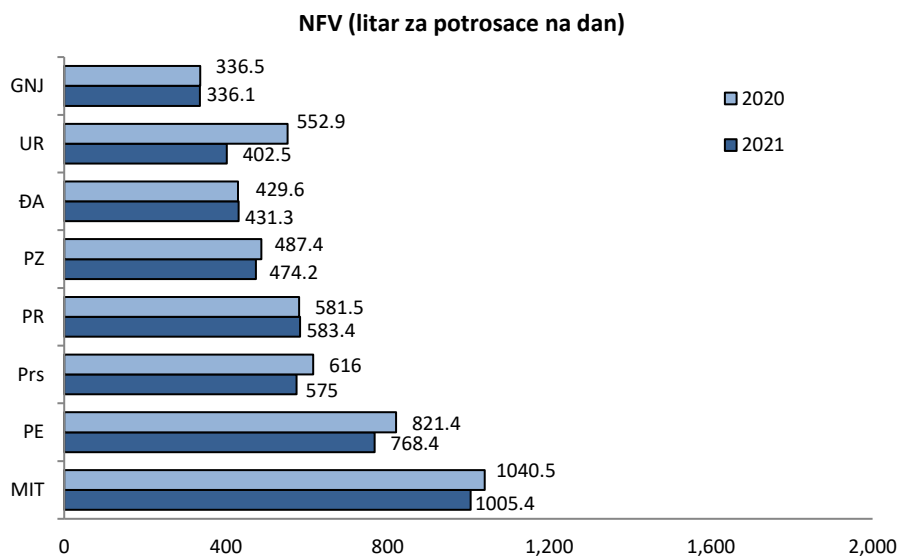
Slika 8. Stopa nefakturisane vode tokom godina (%)

Za pojedinačne RKV za 2020. 2021. NFV je dat na slici 9.

Slika 9. Stopa nefakturisane vode (%) tokom 2021/2020

Pored predstavljanja NFV u %, ovaj izveštaj predstavlja NFV u jedinici [l/potrošači dnevno] za sektor uopšte i pojedinačne RKV za 2020. i 2021., godine, što je dato na slici 10.

Slika 10. Nefakturisana vode u litrima po potrošaču dnevno

Nefakturisana voda izražena u litarskim jedinicama po potrošaču na dan je najprikladniji indikator za poređenje performansi RKV, gde je efekat ograničenog snabdevanja takođe uzet u obzir u proračunu.

Tokom 2021. godine, sektorski prosek za nefakturisane litre vode po potrošaču dnevno je 575 litara, ali treba naglasiti da u 2021. za sektor postoji blagi pad NFV [litar po potrošaču dnevno] u poređenju sa do prethodne 2020.

RKV 'Mitrovica' je pokazala slabiju performansu sa gubitkom od oko 1,000 litara po potrošaču dnevno, dok RKV 'Hidromorava' ima najbolju performansu po ovom indikatoru sa 336 litara gubitka potrošaču dnevno, najmanje od svih RKV.

U 2021. godini od sedam RKV proizvedeno je i distribuirano svojim potrošačima ukupno oko 156.4 miliona m³ vode za piće, što je u odnosu na prethodnu godinu zabeležilo povećanje proizvodnje od 3%. Na nivou sektora, stopa NFV je ostala na istom nivou od 55%, tokom 2021. godine u odnosu na prethodnu 2020 godinu, ali je NFV kao volumetrijska vrednost tokom 2021. godine veća i dostiže vrednost od oko 86.1 miliona m³. Ova količina nefakturisane vode ne donosi prihod kompanijama, štaviše stvara troškove kao i deficite u redovnom snabdevanju stanovništva. Ako uporedimo ovaj obim sa 2020., primećujemo povećanje NFV u 2021. za oko 1.65 miliona m³.

Tabela 3. Sumira podatke o NFV, kako je odobreno i sprovedeno za 2020. i 2021.

Tabela 3. Vrednost ostvarene u odnosu na ciljeve 2020-2021

Kompanija	Ciljevi		Realizacija	
	2020	2021	2020	2021
RKV Prishtina	58%	58%	48%	48%
RKV Hidroregjioni Jugor	55%	54%	49%	51%
RKV Hidrodrini	60%	58%	53%	55%
RKV Mitrovica	53%	55%	46%	50%
RKV Gjakova	42%	42%	40%	40%
RKV Bifurkacioni	64%	57%	40%	52%
RKV Hidromorava	47%	48%	39%	46%
Prosek za sektor	55%	55%	47%	49%

Nijedna od RKV nije uspjela da ispuni planirane ciljeve sa tarifnim procesom. U najboljem slučaju RKV 'Gjakova' i RKV 'Hidromorava' su bili bliže postizanju ciljeva u 2021. godini, realizacija je bila niža od planiranja za samo 2% u obe ove kompanije.

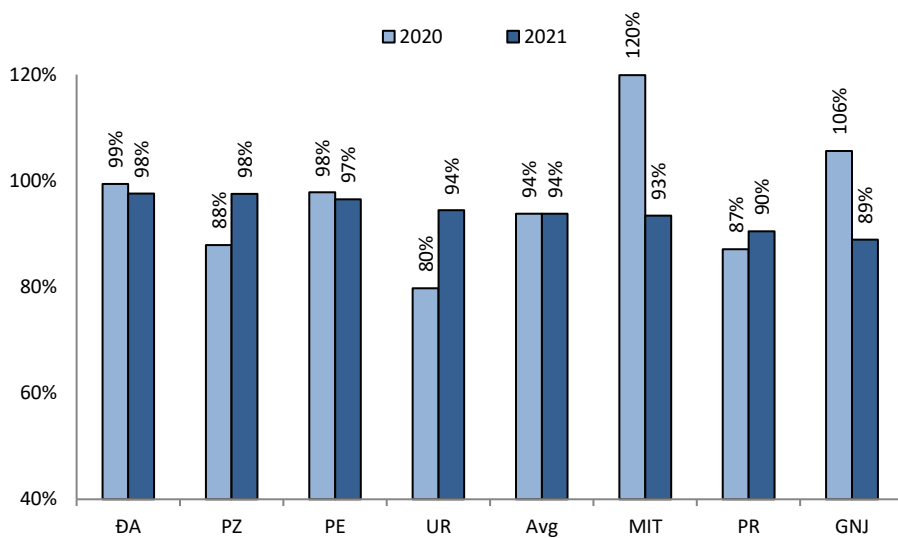
RAUV je uvek predložio da u cilju uspeha i smanjenju NFV, moraju biti stvorene stabilne strukture unutar RKV sa stručnim osobljem, alatima, tehnologijom i obukom neophodnim za rad na smanjenju gubitaka i ispunjavanju ciljeva. NFV je veoma složen problem koji zahteva sistematski pristup svih nivoa i svih odeljenja RKV-a. Pravi pristup rešavanju NFV-a znači počinjanje od tačke u kojoj su svi svesni osnovanih uzroka i obima NFV, a samim tim i postavljanje jasnih i ostvarivih planova i ciljeva za rešavanje problema. Osoblje zaduženo za zadatke smanjenja NFV mora biti motivisano i posvećeno radu i biti veoma transparentno i realno kada planira i obavlja posao, a pre svega, napori za smanjenje NFV moraju biti shvaćeni kao proces koji se nastavlja.

2.1.9 Količina proizvedene, prodate (fakturisane) vode izgubljene vode

Zbirna tabela za volumetrijske vrednosti proizvedene, prodate i izgubljene vode, poređenje podataka ostvarenih u 2020. i 2021. godini prikazani su u tabeli 4.

Tokom tarifnog procesa za 2021, RKV su predstavili svoje projekcije količine vode koju će prodati da bi snabdevali svoje potrošače. Za 2021. godinu planirano je da se fakturiše oko 69.92 miliona m³ vode iz svih RKV, dok su uspjeli da realizuju oko 65.46 miliona m³, oko 46 miliona m³ manje realizovano od cilja. Izraženo u procentima, realizija dostiže vrednost od oko 94%, ne uzimajući u obzir vodu na veliko koja se snabdeva u severnom delu Mitrovice (a to iznosi 4,824,515 miliona m³).

Ispunjenje ciljeva za količinu prodate (fakturisane) za RKV i prosek za sektor je predstavljen na slici 11.

Slika 11. Volumetrijske stope za vode koju prodaje RKV u projekcije prema planu

RKV	Operativni ciljevi	Jedinic cilj	Historijski 2020	Odobreno 2021	Realizovano od strane RKV 2021	Usporedni % 2021 / 2020	Usporedni % 2021 stvarni/cilj
PR	Proizvedena voda	m ³	52,961,479	49,594,420	55,175,048	104.18%	111.25%
	Izgubljena voda	m ³	30,662,482	24,000,000	32,013,675	104.41%	133.39%
	Fakturisana	m ³	22,298,997	25,594,420	23,161,373	103.87%	90.49%
	Potrošači	Nr	148,510	151,888	153,630	103.45%	101.15%
PZ	Proizvedena voda	m ³	16,520,232	16,154,385	16,928,504	102.47%	104.79%
	Izgubljena voda	m ³	9,137,000	8,238,756	9,209,719	100.80%	111.79%
	Fakturisana	m ³	7,383,232	7,915,629	7,718,785	104.54%	97.51%
	Potrošači	Nr	52,322	53,122	54,162	103.52%	101.96%
PE	Proizvedena voda	m ³	24,881,387	23,793,333	24,842,768	99.84%	104.41%
	Izgubljena voda	m ³	15,020,430	13,086,333	14,509,230	96.60%	110.87%
	Fakturisana	m ³	9,860,957	10,707,000	10,333,538	104.79%	96.51%
	Potrošači	Nr	51,154	52,845	53,293	104.18%	100.85%
MIT	Proizvedena voda	m ³	26,506,027	28,000,000	27,457,562	103.59%	98.06%
	Izgubljena voda	m ³	14,065,702	14,000,000	15,156,096	107.75%	108.26%
	Fakturisana	m ³	12,440,325	14,000,000	12,301,466	98.88%	87.87%
	Fakturisana -Jug	m ³	6,954,809	8,000,000	7,476,951	107.51%	93.46%
	Fakturisana -Sever	m ³	5,485,516	6,000,000	4,824,515	87.95%	80.41%
	Potrošači	Nr	39,049	43,000	43,935	112.51%	102.17%
GJA	Proizvedena voda	m ³	15,202,835	15,652,059	15,910,071	104.65%	101.65%
	Izgubljena voda	m ³	6,346,777	6,260,823	6,742,405	106.23%	107.69%
	Fakturisana	m ³	8,856,058	9,391,236	9,167,666	103.52%	97.62%
	Potrošači	Nr	41,851	45,084	43,816	104.70%	97.19%
FE	Proizvedena voda	m ³	9,494,874	7,860,654	8,258,735	86.98%	105.06%
	Izgubljena voda	m ³	6,050,736	4,087,540	4,695,808	77.61%	114.88%
	Fakturisana	m ³	3,444,138	3,773,114	3,562,927	103.45%	94.43%
	Potrošači	Nr	31,199	33,462	33,569	107.60%	100.32%
GNJ	Proizvedena voda	m ³	6,704,295	8,360,238	7,801,252	116.36%	93.31%
	Izgubljena voda	m ³	3,161,125	3,817,787	3,762,981	119.04%	98.56%
	Fakturisana	m ³	3,543,170	4,542,451	4,038,271	113.97%	88.90%
	Potrošači	Nr	33,553	33,440	34,742	103.54%	103.89%
SEKTOR	Proizvedena voda	m³	152,271,129	149,415,090	156,373,940	102.69%	104.66%
	Izgubljena voda	m³	84,444,252	73,491,240	86,089,914	101.95%	117.14%
	Fakturisana	m³	67,826,877	75,923,850	70,284,026	103.62%	92.57%
	Potrošači	Nr	397,638	412,841	417,147	104.91%	101.04%

Tabela 4. Poređenje realizovanih i odobrenih podataka 2020-2021

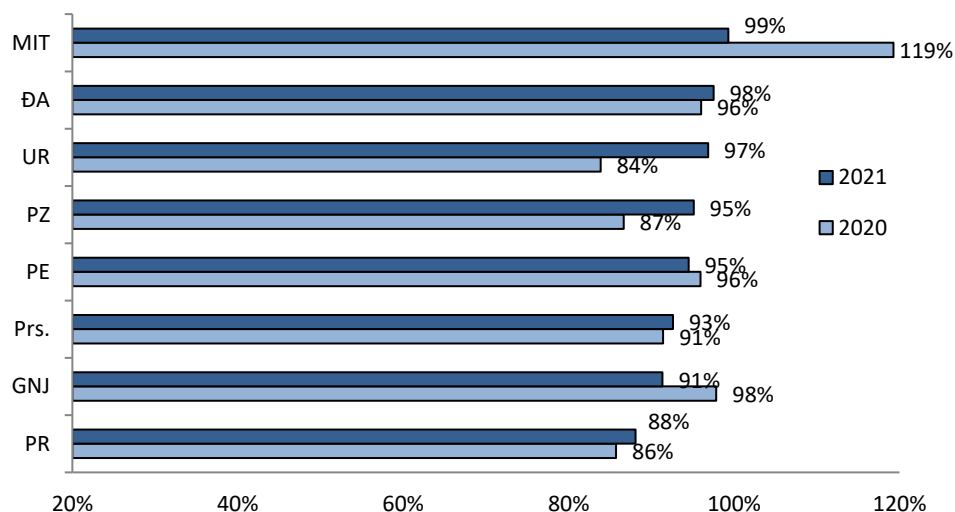
Na nivou sektora, ostvarena volumetrijska prodaja u odnosu na planiranu ostvarila je skoro istu performansu sa 93.8% koliko je bila tokom 2020. godine na 93.6% u 2021. RKV 'Mitrovica' i RKV 'Gjakova' su uspele da ispune prodaju po stopi od 99% i 98% respektivno, dok je RKV 'Hidromorava' ispunila realizaciju u odnosu na planiranje u vrednosti od 89%.

2.2 FINANSIJSKE PERFORMANSE – VODOSNABDEVANJE

Da bi finansijski podaci za 2021. godinu bili na istom nivou u poređenju sa podacima iz 2020. godine, prilagođeni su stopi inflacije. Tako su ostvareni podaci za 2020. godinu usklađeni sa koeficientom indeksa inflacije od 1.03347, dok su planirani usklađeni sa koeficientom 1.07435, koji predstavlja uređenu (prilagođenu) stopu inflacije za period tarifnog procesa 2017-2021.

2.2.1 Novčana vrednost prodaje (fakturisanje) (EVRA)

Vrednost prodaje u evrima ove godine za svaku RKV je bila niža od planirane vrednosti i prodaje, uglavnom zbog loših projekcija obima prodaje, kao što je prikazano na slici 11 (gore).

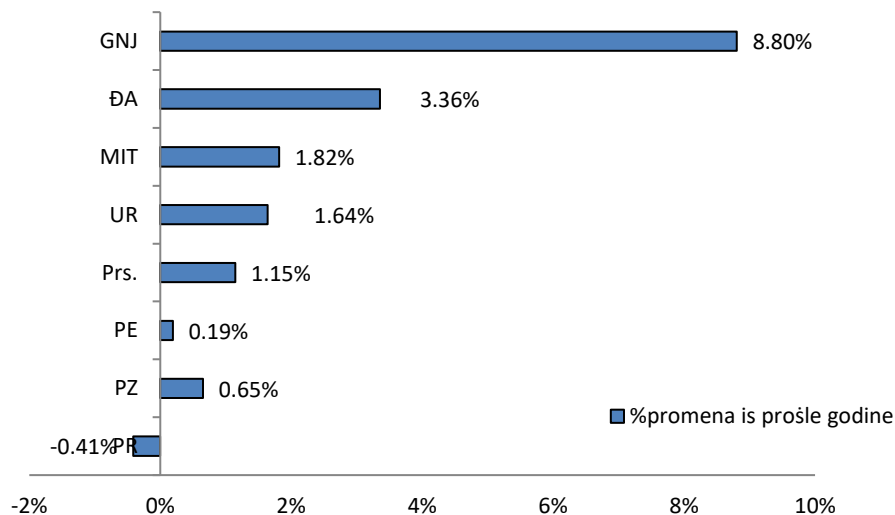
Slika 12. Vrednost prodaje vodovoda u odnosu na planiranu prodaju

Ovo nerealizovanje količine prodane vode kaznilo je RKV u smislu generisanja finansijskih sredstava neophodnih da ispune svoje investicione planove u infrastrukturu kojom upravljaju. Uprkos ovom neuspehu u ispunjavanju ciljeva prodaje apsolutna vrednost prodaje je porasla, što se uglavnom pripisuje povećanju tarifa u 2021. i 2020. godini.

Tabela 5. Vrednost realizovane i planirane prodaje 2020-2021

RKV	Vrednost prodaje (Evra)						
	2020			2021			Izveštaj:
	Planirano	Realizovano	Izveštaj: real./plan.	Planirano	Realizovano	Izveštaj: real./plan.	Realizovano 2021/realizovano 2020
PR	15,140,109	12,980,170	86%	14,670,957	12,926,586	88%	-0.41%
PZ	4,544,793	3,939,293	87%	4,167,400	3,964,962	95%	0.65%
PE	3,658,966	3,510,499	96%	3,721,959	3,517,253	95%	0.19%
MIT	2,738,222	3,265,736	119%	3,347,663	3,325,071	99%	1.82%
GNJ	4,226,645	4,057,953	96%	4,300,408	4,194,101	98%	3.36%
UR	2,087,177	1,750,566	84%	1,836,891	1,779,260	97%	1.64%
ĐA	1,807,144	1,768,531	98%	2,106,189	1,9`24,245	91%	8.80%
Sektor	34,203,055	31,272,749	91%	34,151,467	31,631,479	93%	1.15%

Vrednost prodaje vode realizovane u 2021 na nivou sektora iznosila 31.6 miliona evra, dok je planirana prodaja iznosila oko 34,15 miliona evra, što znači da je cilj ostvaren u obimu od 93%. Što se tiče ovog indikatora, primećuje se povećanje od samo 1.15%, u odnosu na 2020, što je skoro zanemarljivo povećanje.

Slika 13. Vrednost prodaje vodovoda tokom 2021. godinu u odnosu na 2020.

Od sedam RKV-a, njih šest je pokazalo napredak u prodaju tokom izveštajnog perioda 2021. godine u odnosu na 2020, RKV 'Prishtina' je imala pad od 0.4% u poređenju sa 2020. godinom.

U 2021. godini RKV 'Hidromorava' je imala najveće zastoja u prodaji vode u odnosu na planiranje, uspjela je da ispuni cilj u obimu od 89%. S druge strane, RKV 'Hidromorava' je uspjela da premaši prodaju u odnosu na 2020. godinu za 8.8%. To je uglavnom rezultat povećanja količine proizvedene vode za 16% u odnosu na prethodnu godinu (zbog suše koja je vladala 2020. godine), što se odrazilo na povećanje prodaje vode za 14% u odnosu na 2020. godinu.

2.2.2 Troškovi po jedinici

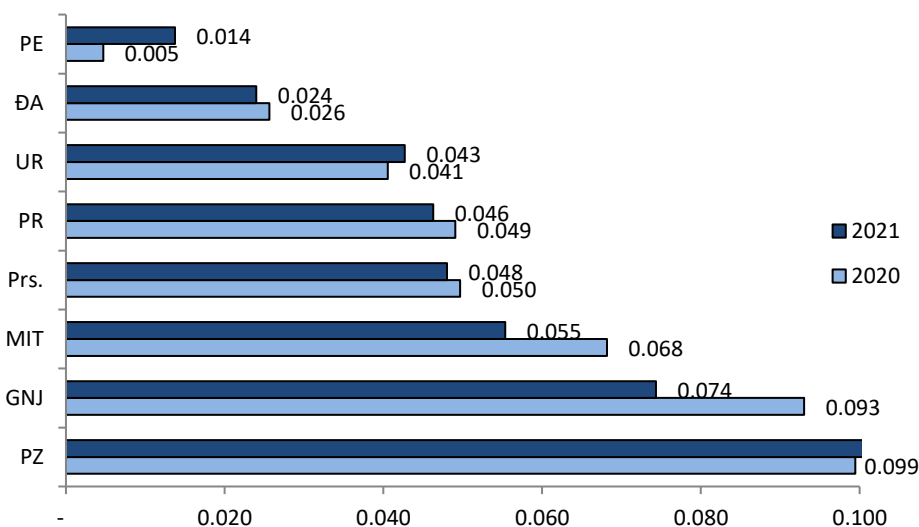
Troškovi po jedinici uključuju: operativne troškove po jedinici proizvedene vode, ukupne operativne troškove po jedinici proizvedene vode ukupne troškove po jedinici prodane vode koji su prikazani u tabeli 6.

Tabela 6. Troškovi po jedinici za 2020. i 2021. godinu

RKV	2020			2021		
	Operativni troškovi po jedinici proizvedene vode	Ukupni Operativni troškovi po jedinici proizvedene vode	Troškovi po jedinici prodane vode	Operativni troškovi po jedinici proizvedene vode	Ukupni Operativni troškovi po jedinici proizvedene vode	Troškovi po jedinici prodane vode
PR	0.049	0.059	0.484	0.046	0.055	0.453
PZ	0.099	0.102	0.416	0.105	0.108	0.414
PE	0.005	0.006	0.233	0.014	0.015	0.264
MIT	0.068	0.069	0.384	0.055	0.056	0.317
ĐA	0.026	0.034	0.461	0.024	0.032	0.412
UR	0.041	0.042	0.398	0.043	0.045	0.367
GNJ	0.093	0.097	0.423	0.074	0.078	0.414
Sektor	0.050	0.055	0.414	0.048	0.053	0.390

2.2.3 Operativni troškovi po jedinici proizvedene vode

Troškovi po jedinici proizvedene vode je finansijski važan indikator na osnovu kojeg podrazumevamo troškove vode za jedan (1) m³ proizvedene vode i predstavlja ukupne troškove proizvedene vode u izveštajnom periodu podeljene sa volumetrijskom proizvedene vode za isti period.

Slika 14. Troškovi po jedinici proizvedene vode tokom 2021. i 2020. godine

Na nivou sektora, prosečan trošak jedinice proizvedene vode, u realnom smislu, blago je smanjena sa 0.05 €/m³ u 2020. na 0.048 €/m³ u 2021. godini.

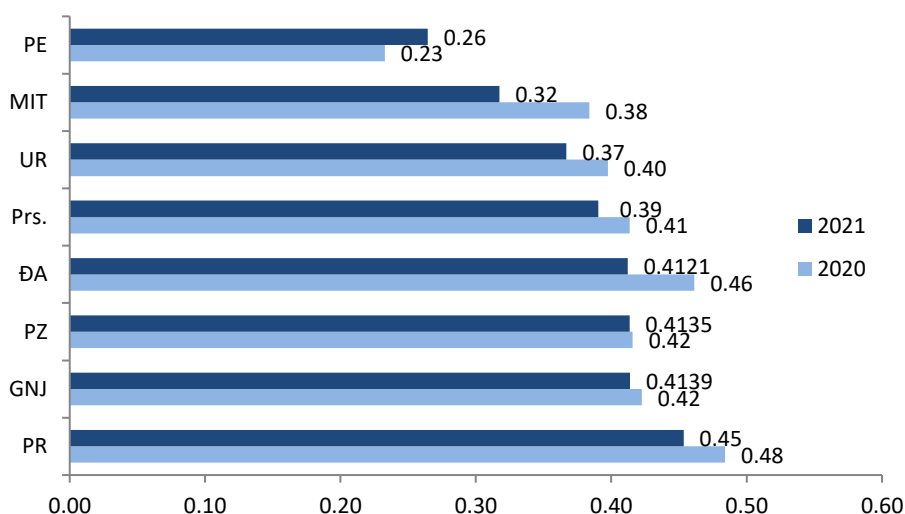
Troškovi proizvedene vode variraju od 0.014€/m³ u RKV 'Hidrodrini', do najviše od 0.11€/m³ u RKV 'Hidroregjioni Jugor'. Ovo je zbog vrste sistema vodosnabdevanja kojima upravljaju RKV. RKV 'Hidrodrini' ima niže troškove tretmana vode i energije, manji broj izvora vode u upotrebi, a voda se do potrošača uglavnom transportuje gravitacijom.

Na visoku trošak prozvedene vode u RKV 'Hidroregjioni Jugor', i ove godine kao prethodnih godina, uticali su visoki troškovi za prečišćavanje vode, a posebno visoki troškovi energije, s obzirom da radi sa preko 40 izvora (različitih sistema), i velika većina njih se zasniva na pumpanju vode; troškovi energije i derivata čine 40% ukupih troškova proizvedene vode.

Iako operativni troškovi po jedinici na prvi pogled izgledaju niski u upoređenju sa tarifama za usluge vode za svaku RKV, treba uzeti na obzir visok nivo izgubljene vode zajedno sa slabom efikasnošću u prikupljanju prihoda, značajno povećavaju cenu prodane vode, potrebno je približno 2.3 m³ proizvedene vode za generisanje 1m³ prodane i plaćene vode.

2.2.4 Troškovi po jedinici prodane vode

Ukupan trošak po jedinici za aktivnosti vodosnabdevanja (operativni troškovi plus kapitalno održavanje, ali isključujući prinos na kapital i loše dugove²) regulisano sa stopom inflacije, prikazan je na slici 15.

Slika 15. Troškovi po jedinici vodosnabdevanja (€ po m³ prodane vode)

U 2021. godini troškovi po jedinici vodosnabdevanja na nivou sektora iznosila je 0,39 evra za m³ što je za 0.02 evra po m³ niže nego u 2020. godinu.

Kao što se može videti sa slike 15, postoji velika raznolikost što se tiče troškova za jedinicu prodane vode, od RKV 'Hidrodrini' koja ima znatno niži nivo troškova u poređenju sa svim drugim vodovodnim kompanijama od 0.26 €/m³ do one najviše za RKV 'Prishtina' 0.45 €/m³ prodane vode.

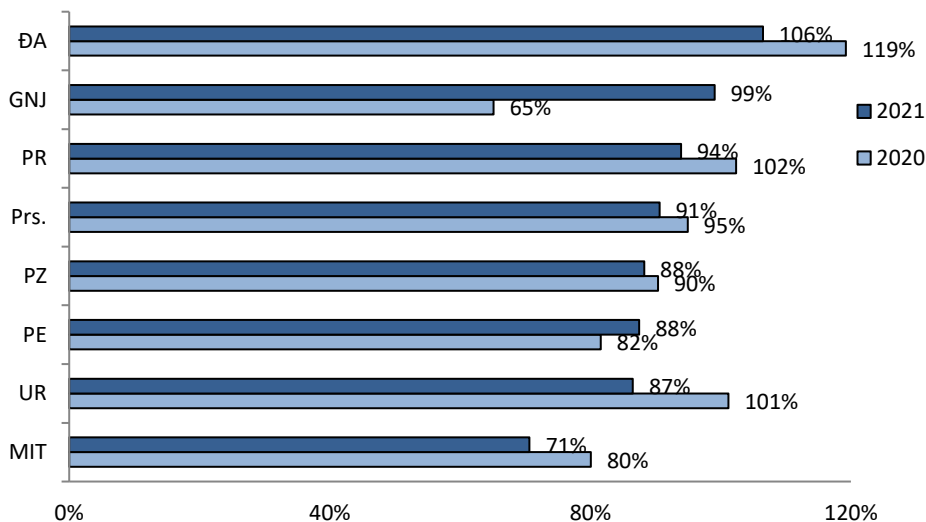
Smanjene troškova za jedinicu prodane vode se primećuje kod RKV 'Mitrovica' od 0.38 €/m³ koliko je bilo u 2020. sa 0.32 €/m³ za 2021, što je rezultat smanjenja operativnih troškova usluge vodosnabdevanja i povećanja volumetrijske prodaje vode.

² U skladu sa Regulatornim računovodstvenim smernicama, loša potraživanja u ovom izveštaju su definisana kao iznos nenaplaćenih prihoda iz prethodne godine.

2.2.5 Realizovani troškovi po jedinici prodane vode u odnosu na planiranu

Troškovi po jedinici prodane vode je jedan finansijski indikator koji se svrstava u grupu glavnih indikatora na osnovu kojih se meri performansa vodosnabdevanja.

Na slici 16 je prikazan je realizovani trošak (operativni troškovi uključujući kapitalno održavanje podeljeno za fakturisanje u m³) u odnosu na planirane troškove (operativni troškovi uključujući kapitalno održavanje podeljeno za fakturisanje u m³).

Slika 16. Troškovi po jedinici vodosnabdevanja u odnosu na planirane

Na nivou sektora, ispunjenost planiranja troškova po jedinici prodane vode u 2021. godini je blizu nivoa od 90% i u poređenju sa prethodnom godinom poboljšana je za 4%; sa 95% pao je 91%.

Inspunjene planiranih troškova po jedinici u većini RKV je bilo ispod nivoa od 90%, međutim ni ovo ne ukazuje dobru performansu, iz razloga što su planirani troškovi po jedinici obuhvatili značajne troškove za obnovu infrastrukture i amortizaciju po tekućem trošku za nova sredstva, a da ni ove kompanije nisu uspele da realizuju ni 50% njih.

Ovo znači da iako su jedinični troškovi generalno bili niži od planiranih, to je dovelo do pogoršanja stanja imovine i pada nivoa usluge.

2.2.6 Kapitalni izdaci za vodosnabdevanje

Tarifni proces 2018 – 2021 (tačnije onaj iz 2021) uključivao je odredbe za kapitalno izdatke za održavanje kapitala, kao i za rast / obnavljanje kapitala. Očekuje se da će većina ovih troškova, posebno onih za kapitalno održavanje, biti finansirana iz sopstvenih finansijskih sredstava RKV, ali kao što se može videti, realizacija je niska. RAUV je veoma zabrinut za nivo realizacije kapitalnih projekata, koji su već uključeni u tarife. RAUV procenjuje da RKV još uvek ne prave razliku između izdataka za kapitalno održavanje i izdataka za kapitalni rast / obnavljanje. Prema zapažanjima RAUV, skoro svi kapitalni rashodi su bili posvećeni kapitalnoj ekspanziji, sa malo ili nimalo troškova za održavanje kapitala, što je činjenica koja rezultira pogoršanjem stanja imovine i smanjenjem nivoa usluge.

U tabeli 7 su prikazane planirane i realizovane vrednosti kapitalnih investicija iz sopstvenih sredstava RKV i iz grantova.

Tabela 7. Realizovane i planirane investicije iz sopstvenih prihoda za 2020. i 2021. godinu.

RKV	Sopstvenih izvori investicija					
	2020	2021			% uporedne 2021: realizovane / planirana	% uporedne: 2021/2020 (realizovane)
	Kapitalne investicije (realizovane)	Kapitalne investicije (planirana)	Kapitalne investicije (realizovane)			
PR	104,013	1,213,475	497,374	41.0%	378%	
PZ	362,961	617,509	181,310	29.4%	-50%	
PE	379,290	633,865	242,803	38.3%	-36%	
MIT	-	376,258	227,145	60.4%	/	
ĐA	1,548,951	420,186	296,833	70.6%	-81%	
UR	13,474	317,867	7,464	2.3%	-45%	
GNJ	62,864	342,287	25,559	7.5%	-59%	
Sektor	2,471,553	3,921,446	1,478,488	37.7%	-40%	

Na nivou sektora, kompanija su 2021. godinu planirale da iz sopstvenih prihoda, koji su uključeni u odobrene tarife, potroše 3.92 miliona evra, što je ovaj cilj realizovan na nivou od 37.7%. U pogledu iznosa privatnih investicija, RKV 'Prishtina' sa 41.2% cilja, dok je RKV 'Bifurkacioni' ispunio cilj za samo 2.3%.

Tabela 8. Realizovane i planirane investicije iz grantova za 2020. i 2021. godinu

RKV	Investicije iz grantova					
	2020	2021			% uporedne 2021: realizovane / planirana	% uporedne: 2021/2020 (realizovane)
	Kapitalne Investicije (realizovane)	Kapitalne Investicije (planirana)	Kapitalne Investicije (realizovane)			
PR	84,521	1,289,216	30,210	2.3%	-64%	
PZ	2,300,583	24,297,171	135,902	0.6%	-94%	
PE	0	0	0	/	/	
MIT	250,320	689,495	161,178	23.4%	-36%	
ĐA	1,340,079	13,653,382	22,778	0.2%	-98%	
FE	1,364	1,912,338	0	0.0%	-100%	
GNJ	200,704	0	0	/	-100%	
Sektor	4,177,571	41,841,602	350,068	0.8%	-92%	

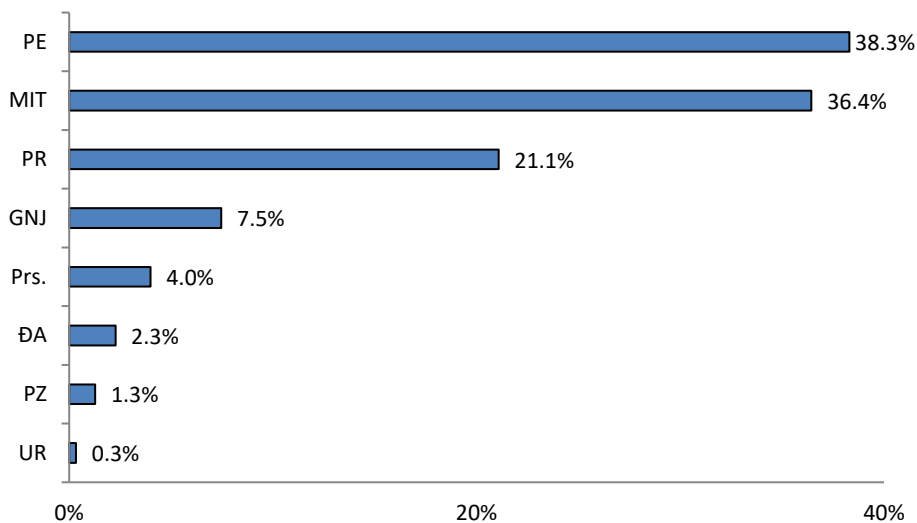
Planirane investicije iz donacija / grantova realizovane su na nivou 0.8%, uprkos činjenici da su očekivanja bila veoma visoka. U ovoj kategoriji investicija može se videti da je samo RKV 'Mitrovica' bila malo objektivniji u planiranju, ispunjenje cilja je dostiglo 23.4%, RKV 'Hidrodrini' i 'Hidromorava' nisu planirali investicije iz grantova, dok su ostala četiri RKV-a ostala daleko od očekivanja za investicije iz grantova.

Tabela 9. Realizovane i planirane investicije iz sopstvenih prihoda i grantova za 2020 i 2021

	Sopstveni izvori investicija + grantovi					
	2020	2021			% uporedne 2021: realizovane/ planirane	% uporedne: 2021/2020
	Kapitalne investicije (realizovane)	kapitalne investicije (planirane)	Kapitalne investicije (realizovane)			
Sektor-SopstInv	2,471,553	3,921,446	1,478,488	37.70%	-40%	
Sektor-Grant	4,177,571	41,841,602	350,068	0.8%	-92%	

Sektor	6,649,124	45,763,048	1,828,556	4.00%	-72%
--------	-----------	------------	-----------	-------	------

Kombinovana vrednost investicija u vodnu infrastrukturu iz sopstevnih finansiranja i iz grantova u 2021. godini dostiže 1.82 miliona evra, što je veoma nedovoljno za održavanje u dobrim i operativnom stanju infrastrukture kojom upravljaju, dok ispunjenje cilja dostiže samo 4%.

Slika 17. Kapitalni izdaci realizovani iz sopstvenih prihoda i grantova za vodosnabdevanje u odnosu na plan

Troškovi za kapitalne investicije realizovani u svim RKV su bili niži od očekivanog nivoa; ispunjenost investicija je najniža u RKV 'Bifurkacioni' na nivou od samo 0.3%, dok je najveća u RKV 'Hidrodrini' sa nivoom ispunjenja cilju od 38.3%, a prosek za sektor 4.0%.

Ovaj procenat je prema stanju računovodstvenih izveštaj na dan 31.12.2021. Treba naglasiti da je u i tokom 2022. godine bio je u realizaciji jedan broj kapitalnih projekata obuhvaćenih tarifama, koji nisu obuhvaćeni ovim ciframa. Za drugi deo projekata, došlo je do odlaganja implementacije ili otkazivanje projekata zbog odsustva Odbor Tela za Razmatranje Nabavki (TRN) više od dve (2) godine.

RKV 'Prishtina' je počela sa realizacijom kapitalnih izdataka (sopstvenih investicija i grantova) u iznosu od 527,584 hiljada evra, od čega je većina ovih investicija realizovana u proizvodnji i razvoju infrastrukture, uglavnom u eksproprijaciji zemljišta i otvaranju bunari.

RKV 'Mitrovica' je u odnosu na ostale kompanije investirala u iznosu od 388 hiljada evra, od čega 99% uloženo u rast neinfrastrukture u poslovnoj aktivnosti i u izgradnju novih objekata i inventara.

RKV 'Hidroregjioni Jugor' je očekivao značajna ulaganja u projekte izgradnje i sanacije vodovodne mreže, ali se ovi propusti pripisuju nerealizaciji donacija predviđenih njihovim Poslovnim planom za 2021. godinu.

Kompanija 'Bifurkacioni' je kompanija koja najmanje ulaže i u odnosu na planirane projekte ispunila je cilj sa samo 0.3%.

2.3 OPERATIVNA PERFORMANSA – USLUGE OTPADNIH VODA

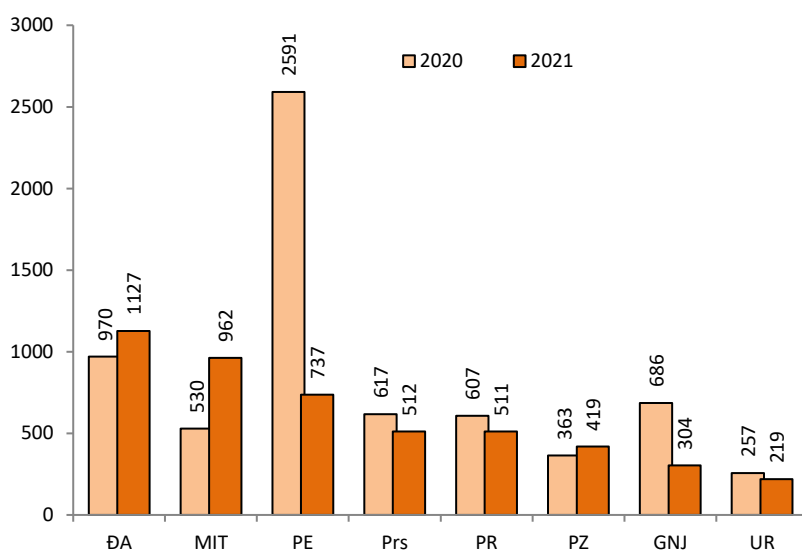
2.3.1 Kvalitet ispuštenih otpadnih voda

Trenutno je pokrivenost uslugom prečišćivanja otpadnih voda u zemlji veoma niska. 2021. godine funkcion PTOV u Prizrenu i Peći je počeo sa radom, dok se PTOV u Đakovici očekuje da bude pušten u rad u bliskoj budućnosti. Ova tri postrojenja, uključujući i postrojenje u Srbici koje je ranije radilo, ukupno tretiraju otpadnu vodu koju ispušta samo 3.5% stanovništva koje ima pristup javnoj kanalizaciji kojom upravljaju licencirani RKV i 11% celokupne količine otpadnih voda koje su fakturisane potrošačima.

Kompanija su izvestile da je tretman i ispuštanje otpadnih voda u okviru dozvoljenih lokanih standarda. Vredi napomenuti da su u okviru PTOV izgrađene moderne laboratorije opremljene prilično dobrom opremom. Pošto su PTOV tek pušteni u rad, još uvek nije uspostavljeno izveštavanje o kvalitetu otpadnih voda koja se ispušta u okolinu (efluent).

2.3.2 Učestalost blokade kanalizacione mreže

Ovaj indikator predstavlja broj slučajeva začepjenja kanalizacije koje je prijavila RKV (ili identifikovano od strane osoblja RKV) u izveštajnom periodu za 100 km dužine kanalizacione mreže. Ova kategorija ne uključuje blokade u infrastrukturi u okviru imovine potrošača.

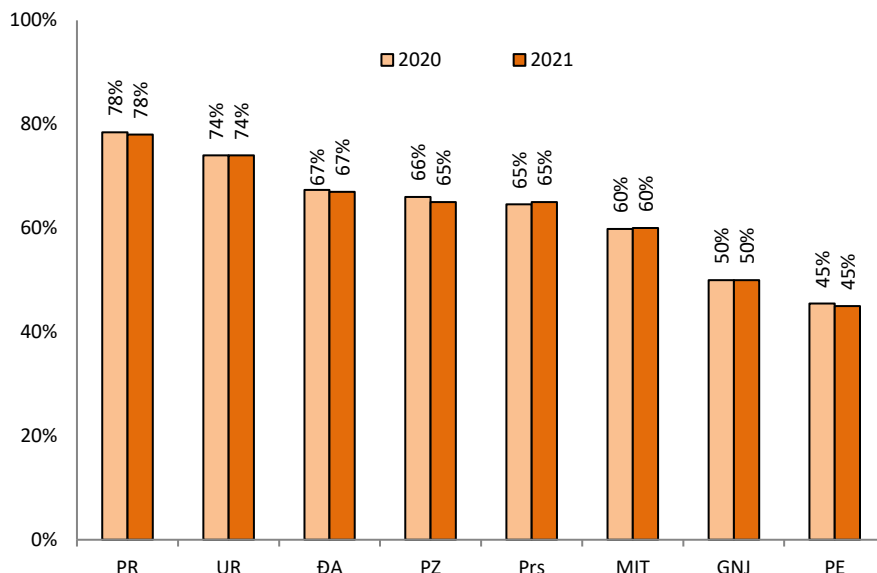
Slika 18. Broj blokada na 100 km dužine mreže

Tokom 2021. godine RKV 'Gjakova', RKV 'Mitrovica' i RKV 'Hidroregijoni Jugor' su zabeležili porast broja slučajeva blokada na 100 kilometara kanalizacione mreže. Na nivou sektora, broj blokada na 100 kilometara je zabeležio značajan pad sa 617 slučajeva u 2020. godinu na 512 slučajeva u 2021. godini. Kompanija koja je prijavila najviše podataka o blokadama kanalizacije u 2021. godini je RKV 'Gjakova' sa 1,127 slučajeva blokade, što u odnosu na prethodnu 2020. godinu ima povećanje prijavljenih slučajeva za 16%.

Ovaj veliki broj začepjenja je i indikator stvarnog stanja kanalizacione mreže. RKV bi trebalo da obrate pažnju na ulaganja u kanizacionu infrastrukturu, jer se čini da je ovaj sektor zanemaren, dajući veći prioritet infrastrukturi za snabdevanje pijaćom vodom.

2.3.3 Pokrivenost uslugama otpadnih voda (kanalizacija)

Pokrivenost uslugama otpadnih voda definiše se kao procenat stanovništva unutar uslužnog područja koje ima uslugu otpadnih voda (kanalizaciju) tokom izveštajnog perioda. Pokrivenost uslugom odvodnje otpadnih voda u 2021. godini je oko 65% stanovništva i u odnosu na prethodnu 2020. godinu ostala je na istoj poziciji. Treba naglasiti da se procenat odnosi samo na sisteme kojima upravljaju RKV. Postoje i drugi sistemi za sakupljanje otpadnih voda koji nisu uključeni u ovaj procenat i kojima upravljaju odgovarajuće zajednice ili opštine.

Slika 19. Pokrivenost stanovništva uslugama otpadnih voda (%)

Tokom inspekcije u RKV, uočen je fenomen upravljanja brojnim kanalizacionim sistemima koji prihvataju usluge održavanja ali se ne naplaćuju. Da bi se eliminisao ovaj fenomen, RAUV preporučuje da pregovaraju i potpišu ugovore o uslugama sa relevantnim opštinama za preuzimanje upravljanja ovim sistemima.

Čak i tokom 2021. godine, prema informacionima RKV i drugih aktera u sektoru voda, postoji veliki broj kanalizacionih sistema kojima RKV još uvek ne upravlja.

2.3.4 Žalbe

Broj žalbi je važan indikator za procenu koliko su potrošači zadovoljni kvalitetom usluga otpadnih voda koje pružaju RKV. U tabeli 10 su prikazane žalbe potrošača na usluge otpadnih voda.

Ukupno tokom 2021. godine broj žalbi na usluge otpadnih voda dostiže 7,762, od čega su sve žalbe tehničke prirode. Ovaj broj žalbi predstavlja povećanje od 24% u odnosu na 2020. godinu.

Tabela 10. Žalbe potrošača u službi otpadnih voda

RKV	Tehničke žalbe		Komerrijalne žalbe		Uporedni: 2021/2020
	2020	2021	2020	2021	
PR	2,670	4,047	0	0	52%
MIT	1,623	2,972	0	0	83%
PE	1,342	52	0	0	-96%
PZ	576	658	0	0	14%
ĐA	39	0	0	0	-100%
GNJ	18	33	0	0	83%
UR	3	0	0	0	-100%
Sektor	6,271	7,762	0	0	24%

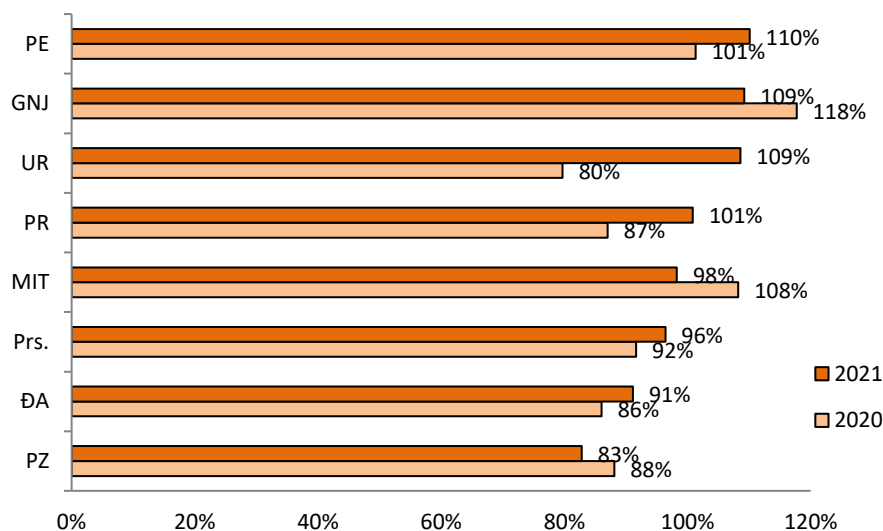
Najveći broj žalbi tokom 2021. godine za uslugu otpadnih voda podnela je RKV 'Prishtina' sa ukupno 4,047 žalbi, dok kompanije koje uopšte nisu podnale žalbe u uslugama otpadnih voda su RKV 'Bifurkacioni' i RKV 'Gjakova'

Žalbe u ovoj službi uglavnom su se odnosile na blokade kanalizacije, slučajeve poplava i zahteva za čišćenje kanalizacije.

2.4 FINANSIJSKE PERFORMANSE – usluge otpadnih voda

2.4.1 Planirana vrednost prodaje usluga otpadnih voda (evra)

Vrednost prodaje usluga otpadnih voda je direktno povezana sa obimom prodaje vode. Zbog slabe performanse realizovane prodaje vode u odnosu na planiranu prodaju, ista slaba performansa se održava i na realizovanu prodaju usluga otpadnih voda, kao što je prikazano na slici 20.

Slika 20. Prodaja otpadnih voda u odnosu na planiranje

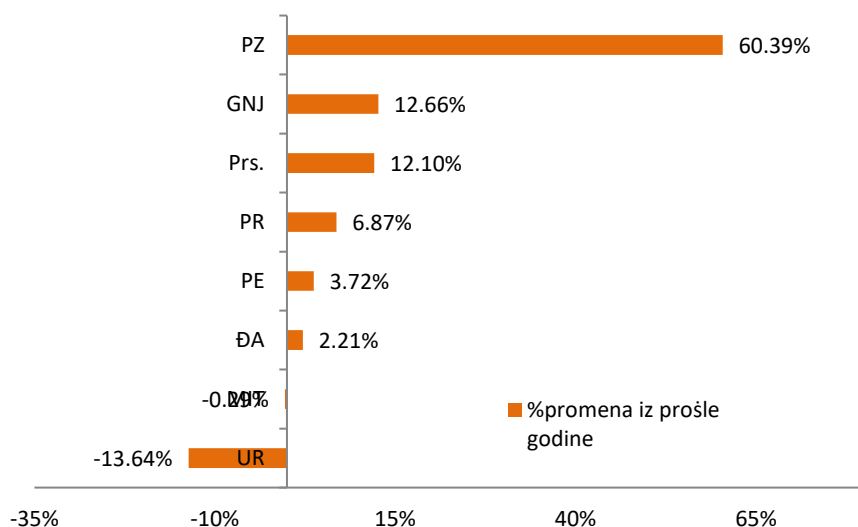
Uprkos nedostajućim ciljevima prodaje za neke kompanije, prihod od prodaje usluga otpadnih voda u realnom iznosu je trenutno veći za 4%, što se više može pripisati povećanju tarifa nego poboljšanom komercijalnom performansu zbog bilo koje specifične aktivnosti preduzete od strane RKV.

RKV 'Hidrodrini', RKV 'Hidromorava', RKV 'Bifurkacioni' i RKV 'Prishtina' su premašili planirane ciljeve; 'Hidrodrini' za 10%, 'Hidromorava' za 9%, 'Bifurkacioni' za 9% i 'Prishtina' za 1%. Ostale RKV nisu uspele da ispune ciljeve za prodaju otpadnih voda, a najlošiji u ovom aspektu je RKV 'Hidroregjioni Jugor', koji je ispunio planiranje na nivou od 83%, što je za 5% manje nego 2020. godine.

2.4.2 Realizovana vrednost prodaje usluga otpadnih voda (evra)

Trend vrednosti realizovane prodaje usluga otpadnih voda tokom izveštajnog perioda 2021. godinu u odnosu na 2020. godinu na nivou sektora povećan je za 12%. Kao što je prikazano na slici 21, RKV 'Hidroregjioni Jugor' je realizovao najveći porast prodaje u poređenju sa prodajom iz 2020. godine za 60.4%, RKV 'Hidromorava' 12.7% i RKV 'Prishtina' sa 6.9%. Povećanje prodaje usluga otpadnih voda u RKV 'Hidroregjioni Jugor' uglavnom se pripisuje povećanju naknada za ovu uslugu, kao i povećanju baze potrošača.

Prodaja u 2021. godini bila je manja u odnosu na 2020. u RKV 'Mitrovica' za 0.3% i RKV 'Bifurkacioni' za 13.6%. ovo smanjenje, posebno za RKV 'Bifurkacioni', dolazi kao rezultat smanjenja naknade za prikupljanje otpadnih voda.

Slika 21. Vrednost prodaje usluga otpadnih voda u 2021. u odnosu na 2020. godinu

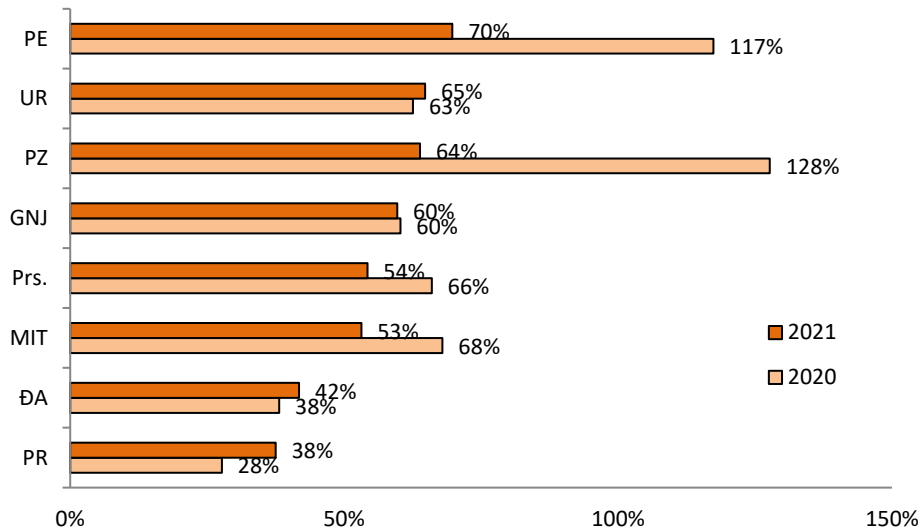
2.4.3 Ukupni trošak po jedinici za uslugu otpadnih voda

Troškovi po jedinici uslugu otpadnih voda definisani su kao godišnji trošak. Ukupni trošak (obezbeđivanje operativnih troškova + kapitalno održavanje) za sakupljanje otpadnih voda u izveštajnom periodu podeljeni sa prosečnim brojem domaćinstva i ekvivalenta domaćinstva u istom periodu uključujući kapitalno održavanje za domaće potrošače³.

Troškovi po jedinici za 2020. i 2021. su prikazani na slici 22. Ovi troškovi po jedinici su veoma niski, uglavnom zbog činjenice da nema troškova tretmana, osim za RKV 'Hidoregijoni Jugor', koji je počeo sa ovom uslugom. Štaviše, neulaganjem u kapitalno održavanje mreže u izveštajnom periodu ovi troškovi su niži nego što bi se očekivalo.

³ Domaći potrošači koji se opslužuje se defenišu kao trenutni broj domaćih potrošača plus broj nedomaćih potrošača konvertovan u ekvivalent domaćih potrošača na osnovu proporcionalne raspodele potrošene vode.

Troškovi po jedinici uslugu otpadnih voda (operativnih+kapitalno održavanje): Evra/potrošaču godišnje

Slika 22. Troškovi po jedinici uslugu otpadnih voda

Prosečni troškovi po jedinici usluge otpadnih voda u 2021. je pokazala blagi pad u odnosu na 2020. godinu, sa 6.52 evra/potrošača *godina na 6.41 evra/ potrošača *godina.

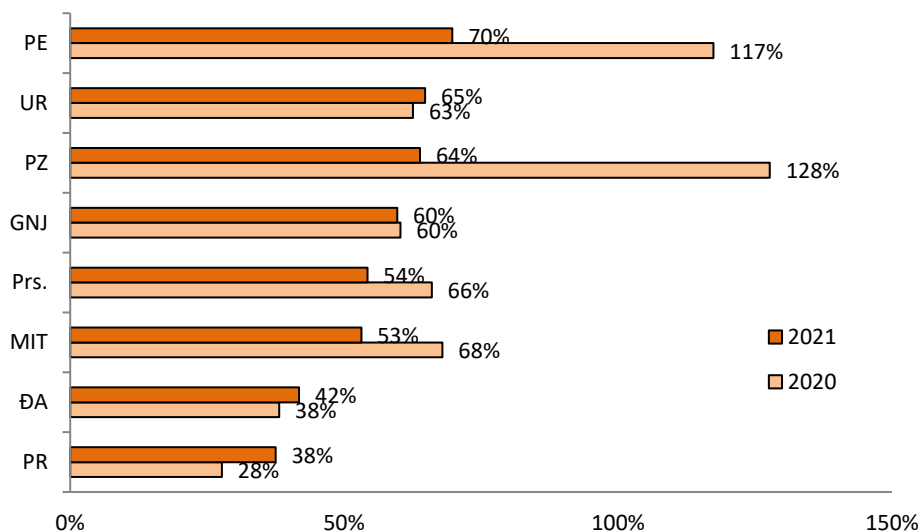
RKV 'Prishtina' ima najniži trošak, koja iznosi 2.62 evra/potrošaču godišnje, zbog veoma niske naknade za otpadne vode. S druge strane, RKV 'Hidroregjioni' je imao najveći trošak zbog puštanja u rad postrojenja za otpadne vode. U 2021. godišnji trošak otpadnih voda koji se naplaćuju domaćem potrošaču iznosi približno 1/10 troškova za piće.

2.4.4 Ukupni trošak po jedinici realizovanih usluga otpadnih voda u odnosu na planirani

To je drugi finansijski indikator koji je svrstan u grupu glavnih indikatora, i kao takav ima uticaj na performanse usluga otpadnih voda.

Ovaj indikator predstavlja odnos između troškova po jedinici realizovanih usluga otpadnih voda (operativni troškovi uključujući kapitalno održavanje/sa ekvivalentima za domaće potrošače) i jediničnih troškova planiranih usluga otpadnih voda (operativni troškovi uključujući kapitalno održavanje/ sa ekvivalentima za domaće potrošače).

Slika 23. Troškovi po jedinici uslugu otpadnih voda u odnosu na planirane troškove po jedinici (%)

Ispunjenje planiranih jediničnih troškova proizašlih iz tarifnog pregleda 4 (2018-2021) konkretno za 2021. godinu (usklađeno nivoima troškova u 2017. godini), u svim kompanijama je bilo niže od planiranih.

Iako su kompanije skoro dostigla željeni nivo manji od 90%, ovo nije dobra performansa, jer su planirani troškovi po jedinici uključivali značajne izdatke za obnovu infrastrukture i amortizaciju po tekućim troškovima za nova sredstva i koje ove kompanije nisu uspele da realizuju čak ni 6% njih.

2.4.5 Kapitalni troškovi za otpadne vode

Što se tiče infrastrukture za vodu tokom tarifnog procesa 2018-2021 (konkretno za 2021. godinu) investicije iz sopstvenih resursa RKV-a su takođe odobrene za infrastrukturu za otpadne vode, koje su uključene u tarife. S druge strane, RKV su takođe predstavili svoje projekcije – planiranje za investicije iz grantova. Kao što se vidi iz tabela 11, 12 i 13 investicije u infrastrukturu za otpadne vode su veoma mala, kako iz sopstvenih izvora tako i iz grantova. To može brzo dovesti do degradacije infrastrukture otpadnih voda, koja je još uvek u lošem stanju.

Tabela 11. Realizovane i planirane investicije iz sopstvenih prihoda za 2020. i 2021. godinu

RKV	Sopstveni izvori investicija				
	2020	2021		% uporedna 2021:	% uporedna:
	Kapitalne investicije (realizovane)	Kapitalne investicije (planirane)	Kapitalne investicije (realizovane)	realizovana/planirana	2021/2020
PR	574	532,201	21,754	4.1%	3690%
PZ	9,551	199,829	2,275	1.1%	-76%
PE	4,761	107,435	11,859	11.0%	149%
MIT	-	117,671	22,139	18.8%	
ĐA	14,384	124,048	3,885	3.1%	-73%
UR	3,102	123,550	1,415	1.1%	-54%
GNJ	112	115,823	414	0.4%	270%
Sektor	32,485	1,320,557	63,741	4.8%	96%

Iz tabele 11 se vidi da su planirane investicije iz sopstvenih investicija za 2021. godinu realizovana u obimu od 4.8%. ukupna novčana vrednost kapitalnih investicija (kapitalni rast i održavanje) u infrastrukturu voda iznosi 63,741 evra.

Tabela 12. Realizovane i planirane investicije iz grantova za 2020 i 2021

RKV	Investicije iz grantova				
	2020	2021		% uporedna 2021:	% uporedna:
	Kapitalne investicije (realizovane)	Kapitalne investicije (planirane)	Kapitalne investicije (realizovane)	realizovana/planirana	2021/2020
PR	0	0	979,931	/	/
PZ	270,300	19,579,974	0	0.0%	-100%
PE	414,265	20,412,593	0	0.0%	-100%
MIT	0	0	15,941	/	/
ĐA	0	5,525,700	529	0.0%	/
UR	341	322,304	0	0.0%	-100%
GNJ	0	0	0	/	/
Sektor	684,907	45,840,571	996,401	2.2%	45%

Čak ni investicije iz grantova za 2021. nisu visoke u odnosu na planirane, cilj je ostvaren po stopi od 2.2%. Vredi pomenuti značajnu investiciju RKV 'Prishtina' u iznosu od 979,931 evra i RKV 'Mitrovica' u iznosu od 15,941 evra, koje uopšte nisu bile planirane. Druge RKV nisu realizovale nijedan projekt iz grantova.

Tabela 13. Realizovane investicije iz sopstvenih prihoda i grantova za 2020 i 2021

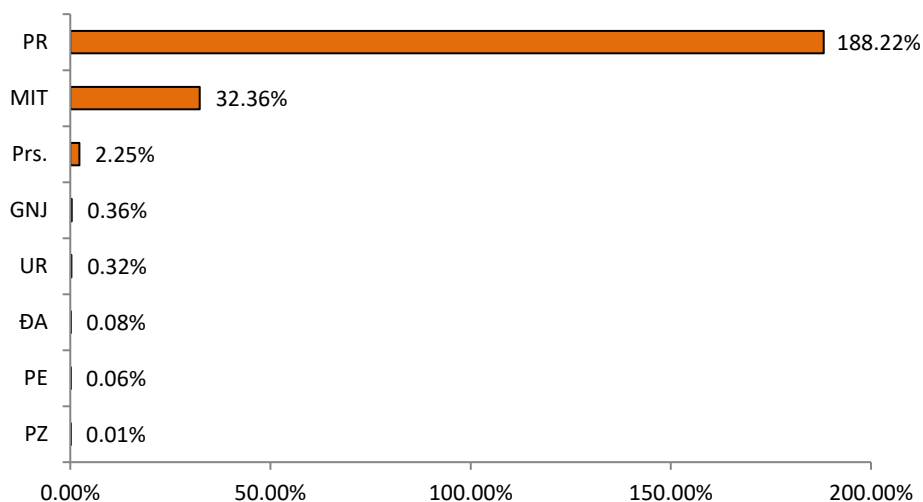
	Sopstveni izvori investicija + grantovi				
	2020	2021		% uporedna 2021:	% uporedna:
	Kapitalne investicije (realizovane)	Kapitalne investicije (planirane)	Kapitalne investicije (realizovane)	realizovana/planirana	2021/2020
Sektor-SopstInv	32,485	1,320,557	63,741	4.8%	96%
Sektor-Grant	684,907	45,840,571	996,401	2.2%	45%
Ukupan sektor	717,392	47,161,128	1,060,142	2.2%	48%

RAUV očekuje od RKV-a da će buduće planiranje biti realnije. Što se tiče vodosnabdevanje, očekujemo planove za budućnost koji će tiče vodosnabdevanja, očekujemo planove za budućnost koji će obezbediti

adekvadne investicije u sektoru otpadnih voda kako bi se obezbedio zadovoljavajući nivo usluge, a posebno poboljšanje pokrivenosti uslugama, s obzirom da je pokrivenost veoma mala.

RKV 'Hidroregijoni Jugor', RKV 'Hidrodrini', i RKV 'Gjakova' su među kompanijama koje su planirale značajne kapitalne izdatke u službi otpadnih voda: rehabilitaciju mreže, izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, montažu i obezbeđivanje poklopaca za kanalizacione šahte, fekalne itd., i da u stvarnosti od ovih kompanija nije bilo moguće realizovati ni 1% njih.

Realizacija investicija iz sopstvenih sredstava i grantova u infrastrukturu za otpadne vode prikazana je na slici 24.

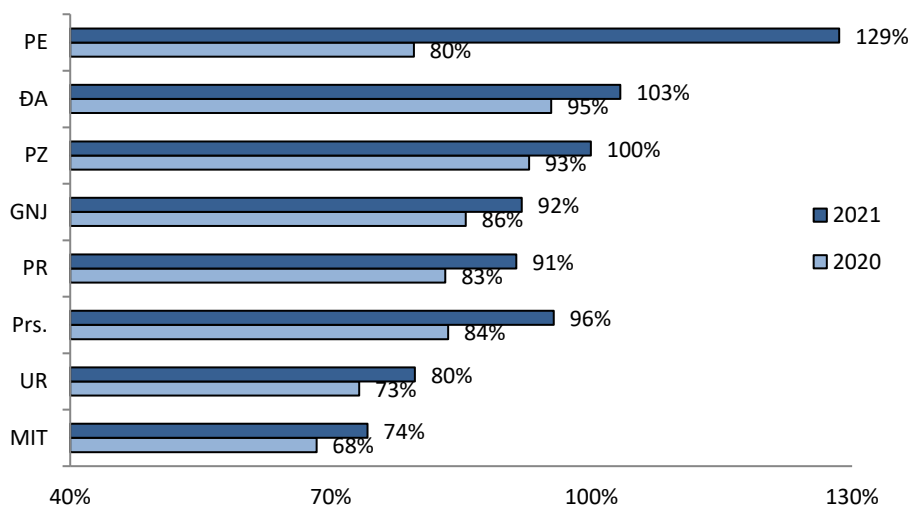

Slika 24. Kapitalni troškovi u uslugama otpadnih voda u vezi sa planiranjem

2.5 UKUPNI FINANSIJSKI RERFORMANSI RKV

2.5.1 Prikupljanje prihoda za usluge vode (pijaća voda i otpadne vode)

U narednom poglavlju prikazana je performansa kompanije za neke opšte finansijske indikatore za usluge vodosnabdevanja i otpadnih voda za 2021. godinu i upoređivanje sa 2020. Podaci su prikazani kao odnos novčanih primanja prema redovnom fakturisanju za usluge vode i otpadnih voda, isključujući poreze na priključke i druge poslovne prihode. Ovo je jedan od naznačajniji indikatora koji, pored efikasnosti naplate i smanjenja gubitaka vode, direktno utiče na finansijsku stabilnost kompanije.

Slika 25. Prikupljanje gotovine

U 2021. godini značajno je poboljšana efikasnost prikupljanje gotovine od fakture za komunalne usluge; na nivou sektora, stopa naplate je ostvarena u obimu od 96%, što je za 12% više u odnosu na 2020. Povećanje stope naplate je evidentno u svim RKV. RKV 'Hidrodrini' vodi sa najvećom stopom naplate u odnosu na ostala kompanija i to u procentu od 129%, a ujedno i sa najvećim poboljšanjem, rezultat čega je rast uglavnom bila naplata neplaćenih faktura (iz prethodnih godina) od komercijalnih potrošača i to u procentu od 267%.

RKV 'Mitrovica' ostaje sa najnižom stopom naplate u odnosu na ostala kompanija, dok je u odnosu na prethodnu godinu pokazala poboljšanje od 6%.

Planirani cilj naplate sa tarifnim procesom za 2021. godinu na nivou sektora je bio 92%, dok je ovaj cilj na nivou sektora za 2021. godinu premašen za 4%. ciljevi koje je RAUV odobrio čak i na individualnom nivou su postignuti u većini kompanija, sa izuzetkom RKV 'Prishtina', KRV 'Mitrovica' i RKV 'Bifurkacioni' koji su još uvek daleko od planiranih ciljeva.

Tabela 14. Realizovana i planirana naplata za 2020. i 2021 godinu

Stopa naplate	Realizovana		Cilj	
	2020	2021	2020	2021
RKV				
PR	83%	91%	95%	94%
PZ	93%	100%	94%	94%
PE	80%	129%	90%	94%
MIT	68%	74%	80%	79%
ĐA	95%	103%	93%	93%
FE	73%	80%	90%	93%
GNJ	86%	92%	92%	93%
Sektor	84%	96%	92%	92%

Tabela 14 predstavlja naplatu prema pojedinačnim RKV. dok tabela 15 predstavlja podatke o stopi naplate prema pojedinačnim RKV za sve kategorije potrošača.

Tabela 15. Stopa naplate po kategorijama potrošača i ukupno za godine 2020-2021

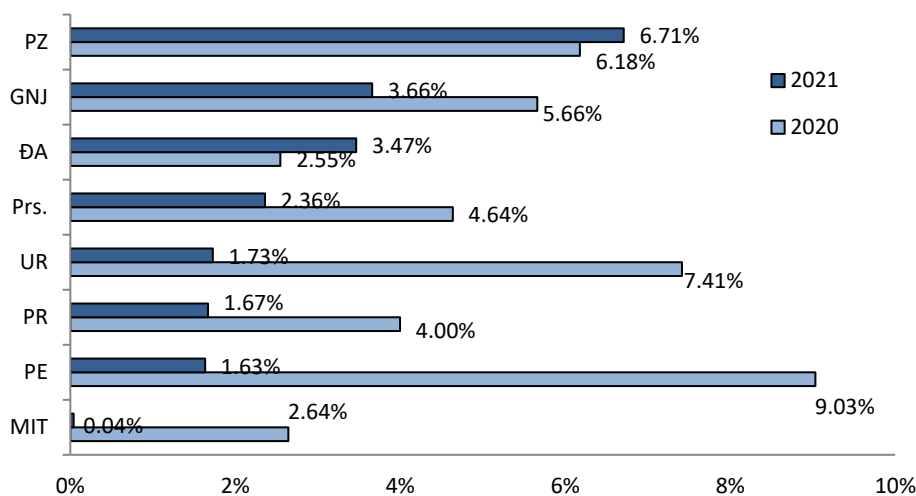
Kategorija potrošača	Prishtina		Hidroregijoni Jugor		Hidrodrini		Mitrovica		Gjakova		Bifurkacioni		Hidromorava	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Domaćinstva	81%	87%	89%	100%	77%	93%	63%	74%	93%	107%	70%	80%	81%	91%
Kom.-industrial	85%	104%	97%	96%	80%	267%	84%	81%	93%	101%	82%	93%	111%	92%
Institucije	95%	97%	119%	108%	98%	107%	109%	66%	113%	84%	99%	42%	87%	100%
Prosek	83%	91%	93%	100%	80%	129%	68%	74%	95%	103%	73%	80%	86%	92%

Kao što se može videti iz tabele 15, RKV imaju probleme naplate u kategoriji domaćinstava i komercijalno –industrijskih potrošača, ali generalno postoji poboljšanje u odnosu na prethodnu godinu. Najredovnijia kategorija potrošača za plate su institucionalni, osim u slučaju RKV 'Bifurkacioni', koji imaju problema sa naplatom gotovine od institucija. RKV 'Bifurkacioni' treba da komunicira sa ovom kategorijom potrošača kako bi pronašla rešenja za plaćanje.

2.5.2 Prinos na kapital

Prinos na kapital je uporedni indikator performanse finansijskog upravljanja i ispravke vrednosti prinosa kapitala tokom revizije tarifa. Ovaj indikator predstavlja ukupan neto prihod od poslovnih aktivnosti pre kamata, dividendi i poreza na dobit preduzeća podeljen sa Regulatornom osnovom imovine (ROI) tokom izveštajnog perioda. Prema tarifnoj metodologiji, RAUV je u tarifnom procesu 2018-2021 odobrio stopu prinosa na kapital u vrednosti od min. 4% regulatorne osnove imovine, odnosno realna stopa prinosa na kapital koja se zasniva na najboljim praksama evropskih zemalja.

Ako uporedimo podatke za ovaj indikator, prinos na kapital na nivou sektora je pokazao negativan trend u odnosu na prethodnu godinu sa 4.64% u 2020 na 2.36% u 2021. godini.

Slika 26. Prinos na Regulatornu bazu sredstava (RBS)

U 2021. godini, samo jedna od 7 RKV-a je ostvarila ovaj pozitivan trend prinosa na kapital u poređenju sa 2020. godinom, čak premašivši planirani nivo od 4%. RKV 'Hidroregjioni' ne samo da je uspeo da pokrije svoje operativne troškove, uključujući amortizaciju prema tekućim troškovima i održavanje infrastrukture u RBS, u okviru svojih prihoda, već je imao i mogućnost da izvrši kapitalna ulaganja iz sopstvenih prihoda. Najslabiju performansu u stopi prinosa na kapital za 2021. godinu u odnosu na ostale kompanije ima RKV 'Mitrovica' sa 0.04%, dok su najveće pogoršanje u 2021. godini u odnosu na 2020. imali RKV 'Hidrodrini' i RKV 'Bifurkacioni'.

2.5.3 Operativni troškovi

A) Operativni troškovi na nivou sektora

Opšti operativni troškovi (za vodu za piće i otpadne vode) prikazani u tabeli 15 održavaju ostvarene i planirane rashode za 2020 i 2021. godinu

Tabela 16. Vrednost realizovanih i planiranih operativnih troškova

Operativni troškovi	Realizovni			Planirani	
	2020 bez inflac.	2020 bez inflac.	2021	2020	2021
PR	10,099,460	10,437,540	10,254,011	11,315,023	11,414,297
PZ	3,886,757	4,016,867	3,872,999	4,014,712	4,600,203
PE	2,561,795	2,647,551	2,903,742	2,827,663	3,035,030
MIT	3,535,423	3,653,772	3,363,490	2,708,147	3,576,403
ĐA	3,697,304	3,821,071	3,642,510	3,347,488	3,815,598
UR	1,535,549	1,586,952	1,517,169	1,994,011	1,690,353
GNJ	1,848,835	1,910,725	1,784,596	2,222,125	1,940,286
Sektor	27,165,1224	28,074,478 5	27,338,517	28,429,170	30,072,171

⁴ Operativni troškovi isključujući inflaciju.

⁵ Operativni troškovi uključujući inflaciju.

Kao što se vidi iz tabele 16, u 2021. godini za 7 (sedam) RKV RAUV je odobrio oko 30.1 miliona evra operativnih troškova, a od ovog iznosa realizovano je 27.3 miliona evra. Što znači da su ove kompanije uspele da realizuju rashode u odnosu na plan ispod nivoa od 100% (sa RKV 'Hidroregjioni Jugor' do RKV 'Hidrodrini' sa 96%.

B) Struktura operativnih troškova

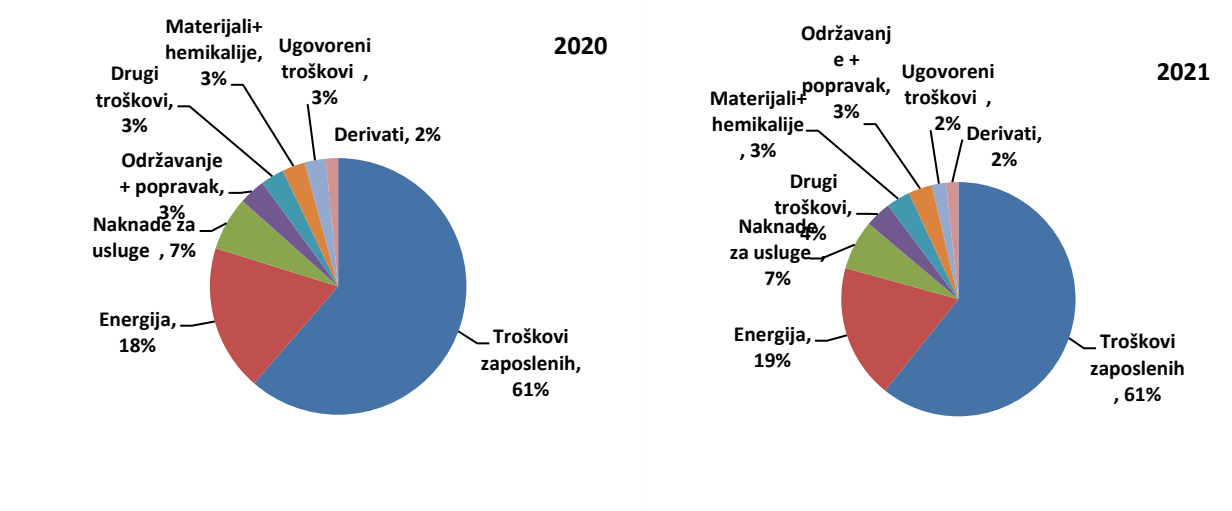
Kontrolisanje operativnih troškova je veoma važno u pružanju usluga. Veliki troškovi za osoblje i energiju koji u 2020. za RKV iznosili 79%, (od ukupnih troškova) a sada 80% u 2021. su troškovi koji su u suštinski uticali na efikasnost RKV.

Najveću stopu u strukturu operativnih troškova vodovodnih kompanija imaju rashodi za osoblje i to sa 61% u 2021. godini, koji su ostali na nivou prethodne 2020. godine, ali su premašili planirane troškove za 1%.

RKV 'Bifurkacioni' i 'Hidromorava' u odnosu na ostale kompanije imaju najveće troškove osoblja, koji za 2021. imaju učešće od 77% u 'Bifurkacioni' i 70% u 'Hidromorava', dok je najmanji procenat u ovoj kategoriji u RKV 'Prishtina' sa 54% uz smanjenje od 3% u odnosu na 2020.

Druga glavna kategorija rashoda je energija, koja u proseku sektora za 2021. učestvuje sa 19% i pokazuje trend rasta od 1% u odnosu na 2020. godinu.

U pogledu potrošnje energije RKV 'Hidroregjioni Jugor' već nekoliko godina vodi sa najvećim procentom ove kategorije troškova, koja učestvuje sa 23% u ukupnim rashodima. Ovo je rezultat rada 43 različitih sistema vodosnabdevanja, koji se uglavnom zasnivaju na pumpanju vode. RKV 'Gjakova' ima samo 8% troškova energije od učešća ukupnim operativnim troškovima.

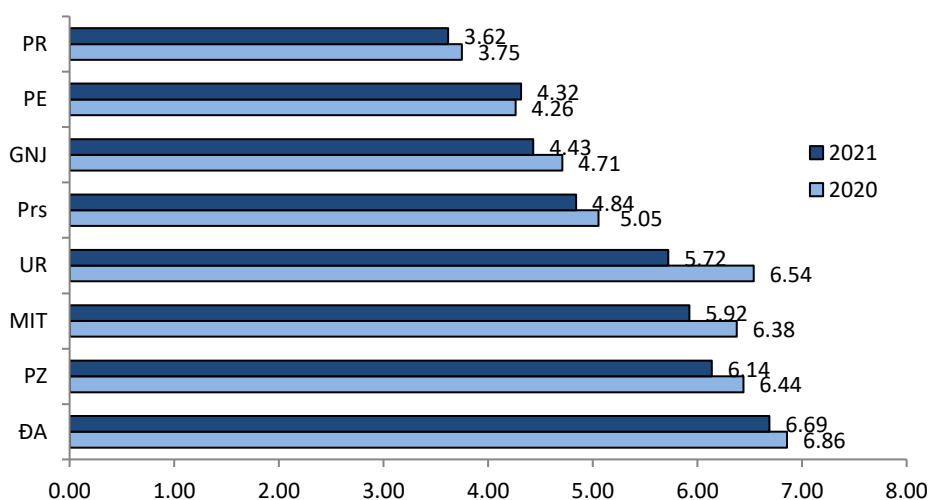
Slika 27. Udeo kategorija operativnih troškova za sektor 2020. i 2021. godine

RKV treba da dizajnira i primeni interni plan sa merama za smanjenje tekućih troškova, prvo identifikacijom nedostatka operativne finansijske efikasnosti u svim centrima.

2.5.4 Efikasnost osoblja

Efikasnost osoblja u RKV tokom 2021. godine se ogleda kroz sledeći indikator, koji pokazuje broj redovno zaposlenih (osoblja) angažovanih u uslugama vodosnabdevanja i otpadnih voda za 1000 potrošača.

Veoma je važno znati koliko efikasno svaka kompanija koristi svoje ljudske resurse. U svrhu pojašnjenja čitanja sledećeg grafikona, niže vrednosti ukazuju na veću efikasnost osoblja u RKV.

Slika 28. Efikasnost osoblja

Efikasnost osoblja na nivou sektora u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu pokazala je pozitivan trend, što je rezultiralo povećanjem broja potrošača u okviru postojećih uslužnih oblasti.

Iako ne postoji utvrđeni standard za broj zaposlenih na 1000 potrošača, na osnovu najboljih međunarodnih praksi preporučuje se manje od 5 zaposlenih na 1000 potrošača kako bi se imalo dobra efikasnost osoblja.

RKV 'Pristina', RKV 'Hidrotrini' i RKV 'Hidromorava', su uspele da prevaziđu ovu praksu. Inače, u RKV 'Gjakova' se pokazala veoma niska efikasnost osoblja za 2021. godinu, iako je u odnosu na 2020. godinu pokazala pozitivan trend.

Cilj planiran tarifnim procesom za 2021. godinu na nivou sektora je bio 5.03, ovaj cilj na nivou sektora je 4.84 što je veoma dobar rezultat. Efikasnost osoblja ostvarena čak i na individualnom nivou bila je niža od planirane u skoro svim RKV, sa izuzetkom RKV 'Gjakova'.

Tabela 17. Realizovana i planirana efikasnost za 2020 i 2021

Efikasnost osoblja	Realizovan	Planiran
RKV	2021	2021
PR	3.62	3.88
PZ	6.14	6.53
PE	4.32	4.54
MIT	5.92	6.00
ĐA	6.69	6.08
UR	5.72	6.01
GNJ	4.43	4.93
Sektor	4.84	5.03

3. PERFORMANSA PRUŽAOCA VODOM NA VELIKO

RAUV je odgovoran za regulisanje poslovnog dela HEP 'Ibër-Lepenci', koji se bavi snabdevanjem vodom na veliko za RKV 'Mitrovica' i RKV 'Prishtina'.

U nastavku dajemo neke statističke podatke i neke indikatore performansi da vidimo trendove razvoja performansi u 2021. u odnosu na 2020. godinu.

Tabela 18. Statistički podaci HEP 'Ibër-Lepenci'

Statistički podaci za 2021 / 2020	2020	2021
Zapremina fakturisane vode na veliko (m ³)	51,200,467	48,708,395
Fakturisanje vode na veliko (€)	1,293,828	1,199,496
Naplata za vodu na veliko (€)	1,255,533	1,074,248
Operativni troškovi za vodosnabdevanje na veliko (€)	1,465,915	1,627,610
Broj radnika angažovanih na vodosnabdevanje na veliko	81	79

U 2021. obim prodaje je smanjen za 5% u odnosu na 2020. najmanja prodaja je ostvarena za RKV 'Prishtina', sa 22.8 miliona m³ na 20.1 miliona m³ ili 12% manje, dok je u RKV 'Mitrovica' obim prodaje povećan za 1%, zatim na povećanje prodaje vode u novčanoj vrednosti.

Izdaci za vodosnabdevanje na veliko povećani su na nivo od 11%, sa 1.5 miliona u 2020. godini na 1.6 miliona za 2021. godinu.

U tabeli 15 dat je pregled finansijskih indikatora na osnovu kojih se može oceniti performansa HEP 'Ibër-Lepenci' tokom 2021/2020.

Tabela 19. Indikatori performanse HEP 'Ibër-Lepenci'

Indikatori performanse	2020	2021
Stopa naplate	97%	90%
Radna stopa	0.88	0.74
Stopa pokrivenosti radnom snagom	0.86	0.66
Operativni troškovi po jedinici (€/m ³)	0.029	0.033

U 2021 HEP 'Ibër-Lepenci' postigla stopu naplate od 90%, što je neuspeh da ispuni cilj od 100%, uglavnom kao rezultat neplaćanja računa za vodu na veliko od strane RKV 'Mitrovica'.

Povećanje troškova od 11% i pad prodaje vode od 7% uticali su da stopa rada bude niža u odnosu na 2020. stopa pokrivenosti radnom snagom je opala za 23% u odnosu na 2020. godinu i dalje je ispod željenog nivoa za pokrivanje troškova stvorenih tokom 2021. godine za pružene usluge, a to je rezultat nenaplate na nivou od 100%.

Operativni troškovi po jedinici u 2021. godine su povećani u odnosu na 2020. sa 0.029 euro/m³ na 0.033 evra/m³, kao rezultat povećanja troškova osoblja.

PRILOG 1: OPŠTA IZJAVA O PRIHODIMA**RKV Prishtina (Priština)**

	2020	2021
Promet	13,932,7102	14,389,147
Operativni prihodi	10,099,459	10,254,012
Neto operativni prihodi (ne isključujući kapitalno održavanje)	3,833,243	4,135,138
Kapitalno održavanje (obnova infrastrukture + amortizacija trenutnog troška)	634,113	678,841
Neto operativni prihodi (isključujući kapitalno održavanje)	3,199,130	3,456,294
Pokrivanje loših dugova	773,506	2,401,692
Neto operativni prihodi (posle loših dugova)	2,425,623	3,456,294
Kamata na dugoročne kredite	0	0
Dobit pre oporezivanja	2,425,623	1,054,605
Porez na dobit		
Neto profit nakon oporezivanja	2,425,623	1,054,605

RKV Hidroregjioni Jugor (Prizren)

	2020	2021
Promet	4,898,130	5,119,987
Operativni prihodi	3,886,757	3,872,999
Neto operativni prihodi (ne isključujući kapitalno održavanje)	1,011,373	1,246,988
Kapitalno održavanje (obnova infrastrukture + amortizacija trenutnog troška)	74,548	131,097
Neto operativni prihodi (isključujući kapitalno održavanje)	936,825	1,115,891
Pokrivanje loših dugova	250,032	332,707
Neto operativni prihodi (posle loših dugova)	686,793	783,184
Kamata na dugoročne kredite	0	0
Dobit pre oporezivanja	686,793	783,184
Porez na dobit	0	0
Neto profit nakon oporezivanja	686,793	783,184

RKV Hidrodrini (Peći)

	2020	2021
Promet	3,871,781	4,022,313
Operativni prihodi	2,561,795	2,903,741
Neto operativni prihodi (ne isključujući kapitalno održavanje)	1,309,986	1,118,572
Kapitalno održavanje (obnova infrastrukture + amortizacija trenutnog troška)	131,101	133,622
Neto operativni prihodi (isključujući kapitalno održavanje)	1,178,885	984,950
Pokrivanje loših dugova	234,722	805,181
Neto operativni prihodi (posle loših dugova)	944,163	179,768
Kamata na dugoročne kredite	0	0
Dobit pre oporezivanja	944,163	179,768
Porez na dobit	0	0
Neto profit nakon oporezivanja	944,163	179,768

RKV Mitrovica (Mitrovica)

	2020	2021
Promet	4,466,254	4,604,978
Operativni prihodi	3,535,423	3,363,491
Neto operativni prihodi (ne isključujući kapitalno održavanje)	930,831	1,241,487
Kapitalno održavanje (obnova infrastrukture + amortizacija trenutnog troška)	21,183	24,819
Neto operativni prihodi (isključujući kapitalno održavanje)	909,648	1,216,668
Pokrivanje loših dugova	754,022	1,213,853
Neto operativni prihodi (posle loših dugova)	155,626	2,833
Kamata na dugoročne kredite	0	0
Dobit pre oporezivanja	155,626	2,833
Porez na dobit	0	0
Neto profit nakon oporezivanja	155,626	2,833

RKV Gjakova (Đakovica)

	2020	2021
Promet	4,576,868	4,687,018
Operativni prihodi	3,697,304	3,642,510
Neto operativni prihodi (ne isključujući kapitalno održavanje)	879,564	1,044,508
Kapitalno održavanje (obnova infrastrukture + amortizacija trenutnog troška)	474,353	366,332
Neto operativni prihodi (isključujući kapitalno održavanje)	405,211	678,176
Pokrivanje loših dugova	72,451	209,196
Neto operativni prihodi (posle loših dugova)	332,760	468,980
Kamata na dugoročne kredite	0	0
Dobit pre oporezivanja	332,760	468,980
Porez na dobit	0	0
Neto profit nakon oporezivanja	332,760	468,980

RKV Bifurkacioni (Uroševac)

	2020	2021
Promet	2,144,491	2,213,838
Operativni prihodi	1,535,549	1,517,168
Neto operativni prihodi (ne isključujući kapitalno održavanje)	608,942	696,670
Kapitalno održavanje (obnova infrastrukture + amortizacija trenutnog troška)	27,788	31,454
Neto operativni prihodi (isključujući kapitalno održavanje)	581,154	665,216
Pokrivanje loših dugova	260,000	586,234
Neto operativni prihodi (posle loših dugova)	321,154	78,983
Kamata na dugoročne kredite	0	0
Dobit pre oporezivanja	321,154	78,983
Porez na dobit	0	0
Neto profit nakon oporezivanja	321,154	78,983

RKV Hidromorava (Gnjilane)

	2020	2021
Promet	2,316,101	2,284,171
Operativni prihodi	1,848,835	1,784,596
Neto operativni prihodi (ne isključujući kapitalno održavanje)	467,266	499,575
Kapitalno održavanje (obnova infrastrukture + amortizacija trenutnog troška)	42,127	42,751
Neto operativni prihodi (isključujući kapitalno održavanje)	425,139	456,824
Pokrivanje loših dugova	193,514	297,726
Neto operativni prihodi (posle loših dugova)	231,625	159,098
Kamata na dugoročne kredite	0	0
Dobit pre oporezivanja	231,625	159,098
Porez na dobit	0	0
Neto profit nakon oporezivanja	231,625	159,098

PRILOG 2: REZIME INDIKATORA 2021

Indikatori	PR	PZ	PE	MIT	GJA	FE	GJI	Sektorii
Pokrivenost uslugama vode (%)	83	66	85	80	99	81	61	79
Pokrivenost uslugama kanalizacije (%)	78	65	45	60	67	74	50	65
Proizvodnja vode (l/p/d)	348	212	346	385	252	182	185	292
Prodaja vode (l/p/d)	146	97	144	209	145	78	96	135
Fakturisana voda, za potrošače domaćinstva (l/d)	117	83	111	106	113	68	82	102
Fakturisana voda za domaćinstvo (%)	80	86	77	83	77	87	86	81
Fakturi. V. za industrijsko-komercijalne potrošače (%)	12	9	12	10	8	9	9	10
Fakturi. V. za institucionalne potrošače (%)	8	5	11	7	15	5	5	9
Ne-fakturisana voda (%)	58	54	58	55	42	57	48	55
Ukupno neuspelih testova (%)	0.7	4.3	11.8	0.0	0.0	4.6	3.9	1.9
Procenat čitane potrošnje (%)	100	100	95	89	99	100	100	97
Efikasnost ukupnog broja zaposlenih ('000 potrošača)	3.62	6.14	4.32	5.92	6.69	5.72	4.43	4.84
Operativni troškovi (€/m ³ /proizvedeno)	0.05	0.10	0.01	0.06	0.02	0.04	0.07	0.05
Kapitalne troškove (€/potrošača) - vodovod	64	57	49	69	78	38	47	60
Prihodi od prodaje (€/potrošača) – otpadnih voda	3	16	11	10	7	8	5	7
Kapitalne troškove (€/potrošača) - vodovod	3	6	5	9	7	0	1	4
Prihodi od prodaje (€/potrošača) – otpadnih voda	7	0	0	1	0	0	0	3
Prihodi od prodaje (€/potrošača) - vodovod	84	73	66	76	96	53	55	76
Prihodi od prodaje (€/kons.)- otpadnih voda	9	21	16	18	15	13	11	13
Br. žalbi na usluge ('000 potrošača)	34	50	44	157	8	6	17	44
Stopa naplate (%)	91	100	129	74	103	80	92	96
Stopa naplate za domaćinstva (%)	87	100	93	74	107	80	91	91
Stopa naplate za komercijalno-industrijske potrošače	104	96	267	81	101	93	92	120
Stopa naplate za institucionalne potrošače	97	108	107	66	84	42	100	93
Stopa pokrivenosti rada	1.28	1.32	1.77	1.08	1.33	1.17	1.18	1.31

PRILOG 3: STATISTIČKI PODACI 2021

Podaci	PR	PZ	PE	MIT	ĐA	UR	GNJ	UkupanTotali
Proizvodnja vode (m3)	55,175,048	16,928,504	24,842,768	27,457,562	15,910,071	8,258,735	7,801,252	156,373,940
Ukupan br. potrošača – vodovod	153,509	54,104	53,205	43,897	43,737	33,551	34,703	416,706
Ukupan br. potrošača sa vodomrom	151,818	54,100	53,044	39,824	43,625	33,551	34,520	410,482
Žalbe – Vodovod	5,293	2,691	2,339	6,870	341	191	583	18,308
Operativni troškovi - vodovod	9,842,212	3,063,889	2,606,115	3,040,126	3,425,181	1,282,580	1,638,731	24,898,834
Kapitalni troškovi od RKV-a – vodovod	497,374	181,310	242,803	227,145	296,833	7,464	25,559	1,478,488
Kapitalni troškovi od Don.-vodovod	30,210	135,902	-	161,178	22,778	-	-	350,068
Količina fakturisane vode m3	23,161,373	7,718,785	10,333,538	7,476,951 4,824,515	9,167,666	3,562,927	4,038,271	65,459,511 ⁶ 70,284,026 ⁷
Fakturisana voda sa vodomrom	23,142,402	7,718,785	9,838,249	6,180,459	9,109,407	3,562,927	4,028,125	63,580,354
Prihodi od fiksnih tarifa	2,023,317	716,122	689,905	549,891	568,489	436,426	442,165	5,426,315
Ukupan prihod za vodosnabdevanja	10,903,269	3,248,840	2,827,348	2,775,180	3,625,612	1,342,834	1,482,080	26,205,163
Ostali operativni prihodi - vodovod	39,265	39,486	36,471	12,065	23,408	50,781	22,850	224,326
Br. Potrošača –otpadnih voda	148,686	52,074	27,354	30,822	30,915	29,954	29,540	349,345
Br. žalbi na usluge - otpadnih voda	4,090	658	52	2,972	-	-	33	7,805
Operativni troškovi za usluge – otpadne vode	411,799	809,109	297,627	323,364	217,329	234,589	145,865	2,439,683
Ukupni kapitalni troškovi za RKV - otpadne vode	21,754	2,275	11,859	22,139	3,885	1,415	414	63,742
Kapitalni troškovi od Don. - otpadne vode	979,931	-	-	15,941	529	-	-	996,401
Fakturisanje m3 za usluge – otpadne vode	22,634,510	7,341,333	5,374,929	5,216,605	5,572,286	3,184,695	3,506,439	52,830,798
Prihodi od prodaje – otpadne vode	1,385,546	1,102,144	444,275	568,769	468,277	381,694	326,269	4,676,974
Ostali operativni prihodi – otpadne vode	37,750	13,395	24,314	30,541	1,232	2,103	10,807	120,142
Subvencije				691,030				
Ukupna prikupljena gotovine	13,074,944	5,063,171	5,090,905	2,889,570	4,817,042	1,721,950	2,069,864	34,727,445
Stafi iSve zaposlene osoblje	556	332	230	260	293	192	154	2,017
Ukupan broj stanovnika	524,027	331,895	231,476	201,424	174,874	154,225	189,367	1,807,288
Stanovništvo obuhvaćeno uslugama vodosnabdevanja	434,270	218,371	196,654	161,161	172,632	124,531	115,613	1,423,232
Stanovništvo obuhvaćeno uslugama otpadnih voda	408,621	216,280	104,871	121,341	117,428	113,818	94,386	1,176,746
Dužina vodovodne mreže	2,218	1,068	1,104	1,335	1,213	538	740	8,216
Dužina kanalizacione mreže	1,100	270	182	277	81	504	245	2,659

⁶ Količina vode na veliko nije uključena u vrednosti od 65,459,511 m3

⁷ U vrednosti od 70,284,026 m3 nije uključena količina vode na veliko za severni deo Mitrovice

PRILOG 4: TARIFNE IZJAVE (2020-2021)

Trenutna tarifna izjava za 2020

	Jedinica	RKV Prishtina	RKV Hidroregijoni Jugor	RKV Hidrodrini	RKV Mitrovica	RKV Gjakova	RKV Bifurkacioni	RKV Hidromorava
Domaćinstva								
Fiksne tarife za snabdevanje vode	EUR/mesec	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Zapremnske tarife za snabdevanje vode	EUR/m3	0.43	0.38	0.25	0.36	0.37	0.35	0.34
Tarife za otpadne vode (na osnovu količine potrošene vode)	EUR/m3	0.05	0.13	0.07	0.09	0.07	0.12	0.08
Komercijalni i institucionalni potrošači								
Fiksne tarife za snabdevanje vode	EUR/mesec	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00
Zapremnske tarife za snabdevanje vode	EUR/m3	0.69	0.67	0.44	0.57	0.67	0.55	0.54
Tarife za otpadne vode (na osnovu količine potrošene vode)	EUR/m3	0.11	0.17	0.15	0.20	0.16	0.26	0.17

Važeće tarife za 2021 (1 Januar - 31 decembar 2021)

	Jedinica	RKV Prishtina	RKV Hidroregijoni	RKV Hidrodrini	RKV Mitrovica	RKV Gjakova	RKV Bifurkacioni	RKV Hidromorava
Domaćinstva								
Fiksne tarife za snabdevanje vode	EUR/mesec	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Volumetrijske tarife za snabdevanje vode	EUR/m3	0.43	0.38	0.25	0.34	0.37	0.35	0.34
Tarife za otpadne vode (na osnovu količine potrošene vode)	EUR/m3	0.05	0.14	0.07	0.09	0.07	0.10	0.08
Komercijalni i institucionalni potrošači								
Fiksne tarife za snabdevanje vode	EUR/mesec	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00
Volumetrijske tarife za snabdevanje vode	EUR/m3	0.69	0.67	0.44	0.55	0.67	0.55	0.54
Tarife za otpadne vode (na osnovu količine potrošene vode)	EUR/m3	0.11	0.32	0.15	0.20	0.16	0.23	0.17

Tarife netretirane vode za 2020

RKV	Tarifna jedinica	Godina 2020
Mitrovica	€/m ³	0.0163
Priština	€/m ³	0.0364

Tarife netretirane vode za 2021

RKV	Tarifna jedinica	Godina 2021
Mitrovica	€/m ³	0.0163
Priština	€/m ³	0.0364

Volumetrijske tarifa za osnove aktivnosti pružanja vode usluga

RKV	Tarifna jedinica	Godina 2020	Godina 2021
Mitrovica	€/m ³	0.17	0.17

Regulatorni Autoritet Usluga za Vode

Ul. Ali Pashe Tepelena, br.01

Priština